

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 9. decembrī
(OR. en)

14065/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0339(NLE)

ENER 541
ECOFIN 1095

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: PADOMES REGULA, par solidaritātes veicināšanu, labāk koordinējot
gāzes iepirkumus, uzticamus cenu kritērijus un gāzes pārrobežu apmaiņu

---

PADOMES REGULA (ES) 2022/...

(... gada ...)

**par solidaritātes veicināšanu, labāk koordinējot gāzes iepirkumus,
uzticamus cenu kritērijus un gāzes pārrobežu apmaiņu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 122. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Krievijas Federācijas neprovocētais un nepamatotais agresijas karš pret Ukrainu un nepieredzētais dalībvalstīm domāto dabasgāzes piegāžu samazinājums no Krievijas Federācijas apdraud Savienības un tās dalībvalstu piegādes drošību. Tajā pašā laikā gāzes piegādes izmantošana par ieroci un Krievijas Federācijas manipulācijas ar tirgiem, tīši traucējot gāzes plūsmas, ir izraisījušas enerģijas cenu krasu pieaugumu Savienībā, tādējādi ne tikai kaitējot Savienības ekonomikai, bet arī nopietni apdraudot piegādes drošību.
- (2) Tas nozīmē, ka Savienībai ir stingri un koordinēti jāreaģē, lai savus iedzīvotājus un ekonomiku aizsargātu pret pārmērīgām un manipulētām tirgus cenām un nodrošinātu gāzes piegādes pāri robežām visiem patērētājiem, kam tā vajadzīga, arī gāzes trūkuma situācijās. Lai samazinātu atkarību no dabasgāzes piegādēm no Krievijas Federācijas un pazeminātu pārmērīgās cenas, ir būtiski labāk koordinēt gāzes iepirkumus no ārējiem piegādātājiem.

- (3) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 122. panta 1. punktu Padome pēc Komisijas priekšlikuma, dalībvalstīm savstarpēji solidarizējoties, var lemt par ekonomikas situācijai piemērotiem pasākumiem, jo īpaši, ja rodas nopietnas grūtības apgādē ar dažiem ražojumiem, it īpaši enerģijas jomā. Augstais risks, ka Krievijas gāzes piegādes varētu tikt pilnībā apturētas, un ārkārtīgais enerģijas cenu pieaugums, kas apdraud Savienības ekonomiku, ir uzskatāmi par šādām nopietnām grūtībām.
- (4) 2022. gada 18. maija paziņojumā "Plāns *REPowerEU*" Komisija paziņoja, ka kopā ar dalībvalstīm izveidos ES Enerģijas iepirkuma platformu kopīgai gāzes, sašķidrinātās dabasgāzes (*LNG*) un ūdeņraža iegādei. Minēto paziņojumu apstiprināja Eiropadome 2022. gada 30. un 31. maijā. Plāna *REPowerEU* ietvaros Komisija arī nāca klajā ar ES ārējās enerģētiskās sadarbības stratēģiju, kurā paskaidrots, kā Savienība atbalsta globālu, tīru un taisnīgu enerģētikas pārkārtošanu, lai nodrošinātu ilgtspējīgu, drošu un cenas ziņā pieejamu enerģiju, cita starpā dažādojot Savienības energoapgādi, jo īpaši – ar esošajiem vai jauniem gāzes piegādātājiem risinot sarunas par politiskām saistībām, lai palielinātu gāzes piegādi un tādējādi aizstātu Krievijas gāzes piegādes Eiropai.

- (5) ES Enerģijas iepirkuma platformai var būt izšķiroša nozīme tādu savstarpēji izdevīgu partnerību veidošanas centienos, kas veicina piegādes drošību un samazina no trešām valstīm iegādātas gāzes importa cenas, liekot lietā visu Savienības kolektīvo ietekmi. Šajā nolūkā ir būtiski starptautiskā mērogā pastiprināti uzrunāt gāzes piegādātājus (gan cauruļvadu gāzes, gan *LNG* piegādātājus), kā arī nākotnes zaļā ūdeņraža piegādātājus. Konkrētāk, daudz ciešāka koordinācija ar dalībvalstīm un to starpā attiecībā uz trešām valstīm, izmantojot ES Enerģijas iepirkuma platformu, nodrošinātu, ka Savienības kolektīvā ietekme ir iedarbīgāka.
- (6) Tā kā ir nopietnas grūtības nodrošināt piegādes drošību, kopīgam iepirkumam būtu jāpalīdz nodrošināt uzņēmumiem visās dalībvalstīs vienlīdzīgāku piekļuvi jauniem vai papildu gāzes avotiem un, par labu galapatērētājiem, nodrošināt zemākas cenas nekā citādi tiktu piemērots tiem, kas gāzi pērk caur pakalpojumu sniedzēju individuāli.
- (7) Kopīga iepirkuma rezultātā varētu noteikt labvēlīgāku režīmu vai atbalstu atjaunīgo gāzu, piemēram, biometāna un ūdeņraža, piegādei, ciktāl tās var droši ievadīt gāzes sistēmā, un tādas gāzes piegādei, kas citādi tiktu novadīta atmosfērā vai sadedzināta. Ja kādā attiecīgajā jurisdikcijā nav oficiālas juridiskas prasības, uzņēmumiem, kas slēdz līgumus, ievērojot šo regulu, būs iespēja metāna emisijas visā piegādes ķēdē uz Savienību mērīt, ziņot un verificēt saskaņā ar ANO Naftas un gāzes metāna partnerības 2.0 satvaru.

- (8) Jaunajam mehānismam, kas izstrādāts saskaņā ar šo regulu, būtu jā sastāv no diviem posmiem. Pirmajā posmā dabasgāzes uzņēmumi vai gāzi patērējoši uzņēmumi, kas ir iedibināti Savienībā, savu gāzes pieprasījumu agregētu ar Komisijas nolīgta pakalpojumu sniedzēja starpniecību. Tas gāzes piegādātājiem dotu iespēju izteikt piedāvājumus, balstoties uz lieliem agregētajiem apjomiem, nevis daudziem mazākiem piedāvājumiem no pircējiem, kas tos uzrunātu atsevišķi. Otrajā posmā dabasgāzes uzņēmumi vai gāzi patērējoši uzņēmumi, kas ir iedibināti Savienībā, varētu individuāli vai koordinēti ar citiem slēgt gāzes pirkuma līgumus ar dabasgāzes piegādātājiem vai ražotājiem, kuru piedāvājums atbilst agregētajam pieprasījumam.
- (9) Tā kā ir nopietnas grūtības nodrošināt piegādes drošību, pieprasījuma agregēšanai un kopīgam iepirkumam būtu jāpalīdz nodrošināt uzņēmumiem visās dalībvalstīs vienlīdzīgāku piekļuvi jauniem vai papildu gāzes avotiem un, par labu galapatērētājiem, nodrošināt zemākas cenas nekā citādi tiktu piemērotas uzņēmumiem, kas gāzi pērk caur pakalpojumu sniedzēju. Pirmā atsauce uz iespēju balansēšanas vajadzībām ļoti ierobežotā formā kopīgi iepirkt gāzi jau ir iekļauta Komisijas priekšlikumā regulai par atjaunīgo gāzu un dabasgāzes iekšējo tirgu un ūdeņraža iekšējo tirgu. Tomēr minētais priekšlikums ir no laika pirms Krievijas Federācijas agresijas kara pret Ukrainu. Turklāt minētajā priekšlikumā nebija iekļauta detalizēta koncepcija, jo tas attiecās tikai uz ļoti specifiskajām pārvades sistēmu operatoru enerģijas balansēšanas vajadzībām. Tā kā trūkstošo koordinētas gāzes iepirkšanas struktūru problēmai ir vajadzīgs tūlītējs un daudz visaptverošāks risinājums, ir lietderīgi ierosināt ātri īstenojamu pagaidu risinājumu.

- (10) Tāpēc pieprasījuma agregēšana un kopīgi iepirkumi varētu stiprināt Savienības solidaritāti gāzes iepirkšanā un sadalē. Solidaritātes garā kopīgam iepirkumam jo īpaši būtu jāatbalsta tie uzņēmumi, kuri iepriekš gāzi iepirka tikai vai galvenokārt no Krievijas piegādātājiem; pieprasījuma agregēšanas un kopīgā iepirkuma rezultātā tiem jāpalīdz saņemt piegādes no alternatīviem dabasgāzes piegādātājiem vai nodrošinātājiem ar izdevīgiem nosacījumiem.
- (11) Ja pēc nākamās ziemas lielākā daļa Eiropas gāzes krātuvju būs izsmeltas, pieprasījuma agregēšanai un kopīgajam iepirkumam pašreizējā ārkārtas situācijā būtu jāpalīdz gāzes krātuves uzpildīt. Turklāt minētajiem pasākumiem būtu jāveicina labāk koordinēta gāzes iegāde solidaritātes garā.
- (12) Tālab ir nepieciešams steidzamā kārtā un uz laiku izveidot pieprasījuma agregēšanu un kopīgu iepirkuma kārtību. Tas dotu iespēju ātri noteikt pakalpojumu sniedzēju, lai varētu agregēt pieprasījumu. Komisijas nolīgtajam pakalpojumu sniedzējam būtu tikai dažas pamatfunkcijas, un tā organizētajā procesā būtu obligāti elementi tikai attiecībā uz dalību pieprasījuma agregēšanā, bet tas vēl neietvertu līguma nosacījumu obligātu koordināciju vai pienākumu iesniegt saistošus gāzes iegādes piedāvājumus ar tā starpniecību.

- (13) Nebūtu jāizvirza nekādas prasības dabasgāzes uzņēmumiem vai gāzi patērējošiem uzņēmumiem pirkt gāzi ar pakalpojumu sniedzēja starpniecību, noslēdzot gāzes piegādes līgumus vai saprašanās memorandus ar gāzes piegādātājiem vai ražotājiem, kuru piedāvājums atbilst agregētajam pieprasījumam. Tomēr dabasgāzes uzņēmumi vai gāzi patērējoši uzņēmumi tiek stingri mudināti izpētīt sadarbības veidus, kas ir saderīgi ar konkurences tiesībām, un izmantot pakalpojumu sniedzēju, lai pilnībā izmantotu kopīgā iepirkuma sniegtās priekšrocības. Tas nozīmē, ka starp pakalpojumu sniedzēju un līdzdalīgajiem uzņēmumiem varētu izstrādāt mehānismu, kurā būtu izklāstīti galvenie nosacījumi, ar kādiem līdzdalīgie uzņēmumi uzņemtos saistības iegādāties agregētajam pieprasījumam atbilstošo gāzi.

- (14) Lai varētu novērtēt, vai ir sasniegti piegādes drošības un enerģētiskās solidaritātes mērķi, Komisijai un dalībvalstīm ir vajadzīgs skaidrs priekšstats par visā Savienībā iecerētajiem un noslēgtajiem gāzes piegādes līgumiem. Tāpēc uzņēmumiem vai dalībvalstu iestādēm būtu jāinformē Komisija un dalībvalstis, kurās minētie uzņēmumi ir iedibināti, par lieliem plānotiem gāzes iepirkumiem virs 5 TWh/gadā. Tam jo īpaši vajadzētu attiekties uz pamatinformāciju par jauniem vai atjaunotiem līgumiem. Būtu jāļauj Komisijai sniegt ieteikumus dabasgāzes uzņēmumiem vai attiecīgo dalībvalstu iestādēm, jo īpaši gadījumos, kad turpmāka koordinācija varētu uzlabot kopīgā iepirkuma funkcionēšanu vai kad iepirkuma uzsākšanai gāzes iepirkumam vai plānotiem gāzes iepirkumiem var būt negatīva ietekme uz kopīgā iepirkuma darbību, piegādes drošību, iekšējo tirgu vai enerģētisko solidaritāti. Ieteikuma sniegšanai nevajadzētu atturēt dabasgāzes uzņēmumus vai attiecīgo dalībvalstu iestādes no sarunu turpināšanas šajā laikā.
- (15) Dalībvalstīm būtu Komisijai jāpalīdz novērtēt, vai attiecīgie gāzes iepirkumi uzlabo piegādes drošību Savienībā un ir saderīgi ar enerģētiskās solidaritātes principu. Tāpēc, lai palīdzētu koordinēt šo novērtējumu, būtu jāizveido *ad hoc* koordinācijas padome, kuras sastāvā būtu dalībvalstu un Komisijas pārstāvji.

- (16) Pieprasījuma agregēšana kopīga iepirkuma vajadzībām būtu jāveic piemērotam pakalpojumu sniedzējam. Tāpēc Komisijai, izmantojot iepirkuma procesu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046¹, būtu jānoslēdz līgums ar pakalpojumu sniedzēju, kas var izstrādāt piemērotu informācijas tehnoloģiju rīku (“IT rīks”) un organizēt pieprasījuma agregēšanu. No kopīgā iepirkuma dalībniekiem varētu iekasēt maksu, kas segtu darbības izmaksas.
- (17) Tad, kad starp uzņēmumiem, kas agregē pieprasījumu, piešķir tiesības uz piekļuvi piegādei, pakalpojumu sniedzējam būtu jāpiemēro metodes, kas nediskriminē mazākus un lielākus pieprasījuma agregēšanas dalībniekus, un tām vajadzētu būt taisnīgām neatkarīgi no gāzes apjomiem, ko pieprasījuši atsevišķi uzņēmumi. Piemēram, pakalpojumu sniedzējam būtu jāpiešķir tiesības uz piekļuvi proporcionāli gāzes apjomiem, ko atsevišķi uzņēmumi deklarējuši pirkt attiecībā uz konkrēto piegādes laiku un vietu. Tas varētu būt svarīgi gadījumos, kad piedāvājums pietiekami nesedz pieprasījumu Savienības tirgū.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (18) Pieprasījuma agregēšana un dabasgāzes iegāde ir kompleksi procesi, kuros jāņem vērā dažādi elementi un kuri neattiecas tikai uz cenām, bet ietver arī apjomus, piegādes punktus un citus parametrus. Tāpēc izraudzītajam pakalpojumu sniedzējam vajadzētu būt pietiekamai pieredzei dabasgāzes iepirkumu pārvaldībā un agregēšanā vai ar saistītiem pakalpojumiem Savienības līmenī. Turklāt pieprasījuma agregēšana un dabasgāzes iegāde ir svarīgs priekšnoteikums gāzes piegādes drošības panākšanai un enerģētiskās solidaritātes principa ievērošanai Savienībā.
- (19) Kad informācija tiek darīta pieejama Komisijai, *ad hoc* koordinācijas padomes locekļiem vai pakalpojumu sniedzējam, kas uzstāda vai pārvalda pieprasījuma agregēšanai paredzēto IT rīku, ir ārkārtīgi svarīgi aizsargāt komerciāli sensitīvu informāciju. Tāpēc Komisijai būtu jāpiemēro efektīvi instrumenti, lai aizsargātu šo informāciju pret jebkādu neatļautu piekļuvi un kiberdrošības riskiem. Visi personas dati, ko varētu apstrādāt pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma satvarā, būtu jāapstrādā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679¹ un Regulu (ES) 2018/1725² *.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

- (20) Kopīgais iepirkums varētu noritēt dažādi. Tas varētu notikt, izmantojot konkursus vai izsoles, ko organizē pakalpojumu sniedzējs, kurš agregē dabasgāzes uzņēmumu un gāzi patērējošu uzņēmumu pieprasījumu, lai to potenciāli salāgotu ar dabasgāzes piegādātāju vai ražotāju piedāvājumiem, izmantojot IT rīku.
- (21) Viens no pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mērķiem ir samazināt nevajadzīga cenu pieauguma risku, kas rodas tāpēc, ka uzņēmumi iesniedz konkurējošus piedāvājumus par vienu un to pašu gāzes daļu. Nodrošināt, ka visi ieguvumi no kopīga iepirkuma sasniedz galapatērētājus, galu galā ir atkarīgs no pašu uzņēmumu lēmumiem. Lieliem uzņēmumiem būtu jārīkojas atturīgi pat tad, ja tie var pārdot gāzi par augstākām cenām. Uzņēmumiem, kas gāzi kopīgajā iepirkumā iegādājas par zemākām cenām, minētais ieguvums būtu jānodod tālāk patērētājiem. Zemāku cenu tālāknodošana būtu svarīgs kopīgā iepirkuma izdošanās rādītājs, jo tā ir ļoti svarīga patērētājiem.
- (22) Pieprasījuma agregēšanai un kopīgajam iepirkumam vajadzētu būt atvērtam dabasgāzes uzņēmumiem un gāzi patērējošajiem uzņēmumiem, kas ir iedibināti Savienībā. Jo īpaši rūpnieciskie patērētāji, kas intensīvi izmanto gāzi savos ražošanas procesos, piemēram, mēslošanas līdzekļu, tērauda, keramikas un stikla ražotājiem, arī var gūt labumu no kopīgā iepirkuma, ļaujot tiem apvienot savu pieprasījumu, slēgt līgumus par gāzes un *LNG* kravām un strukturēt piedāvājumu atbilstoši savām konkrētajām vajadzībām. Kopīgā iepirkuma organizēšanas procesā vajadzētu būt pārredzamiem noteikumiem par to, kā tam pievienoties, un vajadzētu nodrošināt tā atvērtību.

- (23) Pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma atvēršana arī Rietumbalkāniem un trim asociētajām Austrumu partnervalstīm, ir pasludināts Savienības politiskais mērķis. Tāpēc uzņēmumiem, kuri ir iedibināti Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs, būtu jāļauj piedalīties ar šo regulu izveidotajā pieprasījuma agregēšanā un kopīgajā iepirkumā ar noteikumu, ka ir ieviesta nepieciešamā kārtība.
- (24) Ir jāsamazina Savienības atkarība no gāzes, kas tiek piegādāta no Krievijas Federācijas. Tālab no dalības kopīgajā iepirkumā, kā arī no kopīgā iepirkuma organizēšanas būtu jāizslēdz uzņēmumi, kurus kontrolē Krievijas Federācija vai jebkāda fiziska vai juridiska Krievijas persona, vai uzņēmumi, uz kuriem attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, kas noteikti saskaņā ar LESD 215. pantu, vai kuri pieder kādai citai fiziskai vai juridiskai personai, subjektam vai struktūrai, kam piemēro šādus ierobežojošus pasākumus, vai ir šādas personas, subjekta vai struktūras kontrolē.
- (25) Lai novērstu to, ka izvirzīto mērķi – no Krievijas Federācijas piegādātās gāzes diversifikāciju – apdraud vai tam liek šķēršļus tādu uzņēmumu vai citu struktūru dalība pieprasījuma agregēšanā un kopīgā iepirkumā, kurus kontrolē fiziskas vai juridiskas Krievijas personas vai uzņēmumi, kas ir iedibināti Krievijas Federācijā, arī minētās vienības no šādas dalības būtu jāizslēdz.

- (26) Turklāt kopīgajam iepirkumam nebūtu jāattiecas uz Krievijas Federācijas izcelsmes dabasgāzi. Šajā nolūkā kopīgajam iepirkumam nebūtu jāattiecas uz dabasgāzi, kas dalībvalstīs vai Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs ienāk caur īpašiem ieejas punktiem, jo Krievijas Federācijas izcelsmes dabasgāze dalībvalstīs vai Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs ienāks, visticamāk, caur minētajiem ieejas punktiem.
- (27) Kopīgā gāzes iepirkuma dalībniekiem var būt vajadzīgas finansiālas garantijas gadījumam, ja kāds no uzņēmumiem nespētu samaksāt galīgo līgumsummu. Dalībvalstis vai citas ieinteresētās personas kopīgā iepirkuma dalībniekiem varētu sniegt finansiālu atbalstu, arī garantijas. Finansiālā atbalsta sniegšanai attiecīgā gadījumā būtu jānotiek saskaņā ar Savienības noteikumiem attiecībā uz valsts atbalstu, tostarp krīzes pagaidu regulējumu, kuru Komisija pieņēma 2022. gada 23. martā, kā tas grozīts 2022. gada 28. oktobrī.

- (28) Lai nodrošinātu piegādes drošību Savienībā, svarīgi ir piepildīt gāzes krātuves. Ņemot vērā Krievijas Federācijas dabasgāzes piegāžu samazināšanos, dalībvalstis var saskarties ar grūtībām piepildīt gāzes krātuves, lai nodrošinātu gāzes piegādes drošību 2023./2024. gada ziemā, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/1032¹. Minētās problēmas samazināt dalībvalstīm varētu palīdzēt pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma agregēšanas iespējas izmantošana. Konkurences tiesību robežās tā jo īpaši varētu atbalstīt koordinētu piepildījuma un uzglabāšanas pārvaldību nākamās pildīšanas sezonas kontekstā, izvairoties no pārmērīgiem cenu kāpumiem, ko cita starpā izraisa nekoordinēta krātuvju piepildīšana.
- (29) Lai nodrošinātu, ka kopīgais iepirkums palīdz gāzes krātuves piepildīt saskaņā ar Regulā (ES) 2022/1032 noteiktajiem starpposma mērķrādītājiem, dalībvalstīm būtu jāveic pienācīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka to jurisdikcijā esošie dabasgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi pakalpojumu sniedzēja organizēto procesu izmanto kā vienu no iespējamiem piepildījuma mērķrādītāju sasniegšanas paņēmieniem.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1032 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko groza Regulas (ES) 2017/1938 un (EK) Nr. 715/2009 attiecībā uz gāzes uzglabāšanu (OV L 173, 30.6.2022., 17. lpp.).

- (30) Regula (ES) 2022/1032 prasa, lai dalībvalstis līdz 2023. gada novembrim savas gāzes krātuves piepildītu līdz 90 %. Šis mērķrādītājs ir augstāks nekā 2022. gada 1. novembra mērķrādītājs (80 %). Kopīgais iepirkums varētu dalībvalstīm palīdzēt šo jauno mērķrādītāju sasniegt. To darot, dalībvalstīm būtu jāprasa, lai iekšzemes uzņēmumi izmantotu pakalpojumu sniedzēju, kas pieprasījumu agregētu, panākot pietiekami lielus gāzes apjomus, lai samazinātu risku, ka to gāzes krātuves nevar piepildīt. Dalībvalstīm būtu jāpieprasa, lai to uzņēmumi pieprasījuma agregēšanas procesā iekļautu apjomu, kas ir līdzvērtīgs vismaz 15 % no to nākamā gada gāzes krātuvju piepildījuma mērķapjoma, t. i., apmēram 13,5 mljrd. m³ Eiropas Savienībai kopumā. Dalībvalstīm, kurām to teritorijā pazemes gāzes krātuvju nav, pieprasījuma agregēšanā būtu jāpiedalās tādā apmērā, kas ir līdzvērtīgs 15 % no to sloga sadales pienākuma saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1938¹ 6.c pantu.
- (31) Pieprasījuma agregēšana un kopīgais iepirkums nenosaka gāzes krātuvju, tostarp stratēģisko gāzes krātuvju, pārvaldību un neskar Regulu (ES) 2017/1938 un Regulu (ES) 2022/1032.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.).

- (32) Lai rezultatīvi izmantotu kopīgo iepirkumu un noslēgtu gāzes līgumus ar piegādātājiem, kas piedāvā gāzi pakalpojumu sniedzējam, uzņēmumiem, ievērojot Savienības tiesību aktos noteiktos ierobežojumus, vajadzētu būt iespējai koordinēt iepirkuma nosacījumus, piemēram, apjomus, gāzes cenu, piegādes punktus un laiku. Tomēr uzņēmumiem, kas piedalās gāzes iepirkuma konsorciijā, saskaņā ar LESD 101. pantu būtu jānodrošina, ka ar informāciju tieši vai netieši apmainās tikai tādā mērā, kādā absolūti nepieciešams izvirzītā mērķa sasniegšanai. Turklāt šīs regulas pārredzamības un pārvaldības noteikumiem būtu jānodrošina, ka iepirkšanas konsorciija līgumi neapdraud ne piegādes drošību, ne enerģētisko solidaritāti, jo īpaši, ja dalībvalstis ir tieši vai netieši iesaistītas iepirkšanas procesā.
- (33) Lai gan var izveidot vairāk nekā vienu gāzes iepirkšanas konsorciiju, vislietderīgāk būtu izveidot vienotu gāzes iepirkumu konsorciiju, kas aptvertu pēc iespējas vairāk uzņēmumu, lai ar pakalpojumu sniedzēja starpniecību agregētu pieprasījumu, un būtu veidots saskaņā ar Savienības konkurences tiesībām. Turklāt apvienošanai vienā gāzes iepirkšanas konsorciijā būtu jāstiprina Savienības spēja risināt sarunas tirgū un jādod iespēja panākt izdevīgus nosacījumus, kas praktiski neizdotos mazākiem uzņēmumiem vai sadrumstalotas rīcības gadījumā.

- (34) Gāzes iepirkšanas konsorciju izveide un īstenošana saskaņā ar šo regulu būtu jāveic saskaņā ar piemērojamajiem Savienības konkurences noteikumiem, ņemot vērā pašreizējos ārkārtējos tirgus apstākļus. Komisija ir norādījusi, ka ir gatava uzņēmumiem palīdzēt šādu gāzes iepirkšanas konsorciju izveidot un, ievērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003¹ 10. pantu, pieņemt lēmumu par LESD 101. un 102. panta nepiemērojamību, ja tiek iestrādātas un ievērotas attiecīgas garantijas. Komisija ir arī paudusi gatavību sniegt neoficiālus norādījumus, ciktāl citos konsorcijos līdzdalīgie uzņēmumi saskaras ar nenoteiktību attiecībā uz viena vai vairāku kopīgā iepirkuma kārtības elementu novērtēšanu saskaņā ar Savienības konkurences noteikumiem.
- (35) Saskaņā ar proporcionalitātes principu pasākumi attiecībā uz pieprasījuma agregēšanu un kopīgu iepirkumu nepārsniedz to, kas ir nepieciešams to mērķa sasniegšanai, jo minētie pasākumi tiks īstenoti brīvprātīgi, ar tikai ierobežotu izņēmumu attiecībā uz obligātu dalību pieprasījuma agregēšanā gāzes krātuvju papildes vajadzībām un to gāzes piegādes līgumu puses, kas tiks noslēgti kopīgā iepirkuma ietvaros, joprojām būs privāti uzņēmumi.

---

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

- (36) Lai optimizētu Savienības *LNG* kompleksu *LNG* uzņemšanas jaudu un uzglabāšanas iekārtu izmantojumu, ir vajadzīgi pastiprināti pārredzamības pasākumi un organizēts tirgus, kas veicina sekundāro tirdzniecību ar gāzes krātuvju jaudu un *LNG* kompleksu jaudu, līdzīgi tiem, kas jau ir gāzes transportēšanai pa cauruļvadiem. Tas ir īpaši svarīgi ārkārtas situācijās un sakarā ar pāreju no Krievijas Federācijas cauruļvadu gāzes uz *LNG*. Komisijas priekšlikumā Direktīvai par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgo gāzu un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo un priekšlikumā Regulai par atjaunīgo gāzu un dabasgāzes iekšējo tirgu un ūdeņraža iekšējo tirgušajā sakarā ir iekļauti attiecīgi noteikumi. Lai *LNG* kompleksus un gāzes krātuves varētu izmantot efektīvāk un pārredzami, minētie noteikumi, reaģējot uz krīzi, ir jāīsteno ātrāk. Attiecībā uz Eiropas mēroga pārredzamības platformu dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot esošās Savienības pārredzamības platformas *LNG* kompleksiem un gāzes krātuvēm, lai nodrošinātu šīs regulas raitu īstenošanu. Ciktāl ir runa par sekundāro rezervācijas platformu, *LNG* kompleksu un gāzes krātuvju operatoriem vajadzētu būt iespējai izmantot savas esošās platformas, papildinot tās ar nepieciešamajiem elementiem.

- (37) Attiecībā uz gāzes transportēšanas jaudu ilgtermiņa rezervācijām spēkā esošie pārslodzes vadības noteikumi paredz procedūras “izmanto vai zaudē”. Tomēr minētās procedūras ir lēnas, jo to rezultāti ir redzami ne ātrāk kā pēc sešiem mēnešiem, un tām vajadzīgas smagnējas valsts regulatīvo iestāžu administratīvās procedūras. Tāpēc minētie noteikumi būtu jāpastiprina un jāvienkāršo, lai gāzes sistēmu operatorus apgādātu ar instrumentiem, ar ko ātri reaģēt uz gāzes plūsmu izmaiņām un novērst iespējamu pārslodzi. Jo īpaši jaunie noteikumi varētu paātrināt tirgošanos ar neizmantotajām ilgtermiņa jaudām, kas citādi arī paliktu neizmantotas, un tā uzlabot cauruļvadu izmantojuma efektivitāti.
- (38) Pārvades sistēmu operatoriem būtu jāanalizē pieejamā informācija par to, kā pārvades tīkla izmantotāji tīklu izmanto, un jānosaka, vai nolīgtā konstantā jauda tiek izmantota nepietiekami. Šāda nepietiekama izmantošana būtu jādefinē kā situācija, kad tīkla izmantotājs pēdējo 30 dienu laikā no rezervētās konstantās jaudas vidēji ir izmantojis vai tirgū piedāvājis mazāk nekā 80 %. Nepietiekamas izmantošanas gadījumā pārvades sistēmas operatoram pieejamā jauda būtu jāpublicē nākamajai mēneša izsolei un pēc tam jāizsola. Alternatīvā kārtā valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai nolemt tā vietā izmantot nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas mehānismu “izmanto vai zaudē”. Pēdējā minētajā gadījumā mehānisms būtu jāpiemēro visiem starpsavienojuma punktiem neatkarīgi no tā, vai tie ir pārslogoti vai ne.

- (39) Uzņēmumiem, kas gāzi iepērk vai piedāvā gāzi piegādāt uz iepriekš noteiktiem galamērķiem, izmantojot kopīgus iepirkumus, būtu jānodrošina transportēšanas jauda no gāzes piegādes vietām uz galamērķi. Iekšējā tirgus noteikumi, cita starpā gāzes tīkla kodeksi, tiek piemēroti, lai palīdzētu nodrošināt transportēšanas jaudu. Valsts regulatīvajām iestādēm, pārvades sistēmu operatoriem, *LNG* krātuvju operatoriem un gāzes krātuvju operatoriem, kā arī rezervācijas platformām būtu jāapzina iespējas tam, kā par pieņemamu cenu uzlabot infrastruktūras izmantošanu, apzinot iespēju izstrādāt jaunus transportēšanas jaudas produktus, kas savieno ES iekšējos starpsavienojuma punktus, *LNG* kompleksus un gāzes krātuves, vienlaikus ievērojot piemērojamos iekšējā tirgus noteikumus, jo īpaši Komisijas Regulu (ES) 2017/459¹.
- (40) Lai gan ārkārtēji krīzes apstākļi rada izmaiņas Eiropas gāzes tīklu plūsmas modeļos, tādējādi atsevišķos Savienības starpsavienojuma punktus izraisot ārkārtīgi augstas pārslodzes rentes, dialogā ar skarto dalībvalstu attiecīgajām regulatīvajām iestādēm varētu rast dažas elastības iespējas saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem, vajadzības gadījumā piesaistot Komisijas palīdzību.

---

¹ Komisijas Regula (ES) 2017/459 (2017. gada 16. marts), ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas piešķiršanas mehānismu tīkla kodeksu un atceļ Regulu (ES) Nr. 984/2013 (OV L 72, 17.3.2017., 1. lpp).

- (41) Krievijas Federācijas iebrukums Ukrainā ir radījis lielas neskaidrības un traucējumus Eiropas dabasgāzes tirgos. Tā iespaidā minētie tirgi pēdējo mēnešu laikā ir atspoguļojuši piegādes nenoteiktību, un šī nenoteiktība ir novedusi izrietošās tirgus gaidas pie ārkārtīgi augstām un svārstīgām dabasgāzes cenām. Tas savukārt ir radījis papildu spiedienu uz tirgus dalībniekiem un apdraudējis netraucētu Savienības enerģijas tirgu darbību.
- (42) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/65/ES¹ ir izklāstīti noteikumi, kuru mērķis ir nodrošināt to tirdzniecības vietu pienācīgu darbību, kurās tiek tirgoti arī enerģētikas preču atvasinātie instrumenti. Minētā direktīva paredz, ka dalībvalstīm ir jānosaka prasība, lai regulētā tirgū ir ieviesti mehānismi, kas garantē godīgu un sakārtotu finanšu tirgu darbību. Tomēr šādu mehānismu mērķis nav ierobežot tekošās dienas cenu dinamiku, un ar tiem nav izdevies novērst ārkārtējā svārstīguma epizodes, kas bijušas novērojamas gāzes un elektroenerģijas atvasināto instrumentu tirgos.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

- (43) Ņemot vērā grūtības, ar ko saskaras tirgus dalībnieki tirdzniecības vietās, kurās tiek tirgoti enerģētikas preču atvasinātie instrumenti, un to, ka ir steidzami jānodrošina, ka enerģētikas atvasināto instrumentu tirgi turpina pildīt savu uzdevumu, apmierinot reālās ekonomikas riska ierobežošanas vajadzības, ir lietderīgi prasīt, lai tirdzniecības vietas, kurās tiek tirgoti enerģētikas preču atvasinātie instrumenti, izveidotu pagaidu tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismus, lai efektīvāk iegrožotu pārmērīgas cenu izmaiņas. Lai nodrošinātu, ka šādi mehānismi attiecas uz visatbilstošākajiem līgumiem, tie būtu jāpiemēro enerģētikas preču atvasinātajiem instrumentiem, kuru termiņš nepārsniedz 12 mēnešus.
- (44) Tirdzniecības vietas, kas piedāvā enerģētikas preču atvasinātos instrumentus, bieži atļauj piedalīties dažādiem energouzņēmumiem no visām dalībvalstīm. Šādi energouzņēmumi lielā mērā izmanto atvasinātos instrumentus, ko tirgo šādās tirdzniecības vietās, lai visā Savienībā nodrošinātu būtisko gāzes un elektroenerģijas piegādi. Tādējādi pārmērīgas cenu izmaiņas tirdzniecības vietās, kurās tiek tirgoti enerģētikas preču atvasinātie instrumenti, ietekmē energouzņēmumu darbību visā Savienībā, līdz ar to galu galā cieš arī tiešie patērētāji. Tāpēc dalībvalstu solidaritātes garā būtu jākoordinē tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisma īstenošana un piemērošana, lai nodrošinātu, ka operatori, kas nodrošina energoapgādes drošību visās dalībvalstīs, tiek aizsargāti pret lielām cenu izmaiņām, kuras apdraud to iespējas turpināt uzņēmējdarbību, jo tas kaitētu arī tiešajiem patērētājiem.

- (45) Tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismiem būtu jānodrošina, ka tiek novērstas pārmērīgas cenu svārstības vienā tirdzniecības dienā. Minēto mehānismu pamatā vajadzētu būt regulāri novērotajai tirgus cenai. Ņemot vērā instrumentu lielo dažādību enerģētikas atvasināto instrumentu tirgos un ar šādiem instrumentiem saistīto tirdzniecības vietu īpatnības, tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismi būtu jāpielāgo minēto instrumentu un tirgu specifikai. Tāpēc tirdzniecības vietām būtu jānosaka cenas limiti, ņemot vērā katra attiecīgā enerģētikas preču atvasinātā instrumenta specifiku, šāda atvasinātā instrumenta tirgus likviditātes profilu un tā svārstīguma profilu.
- (46) Tirdzniecības vietai, kad tā nosaka sākumcenu ar mērķi noteikt pirmo atsauces cenu tirdzniecības dienā, būtu jāpaļaujas uz metodiku, ko tā parasti piemēro, lai noteiktu cenu, par kādu konkrēts enerģētikas preču atvasinātais instruments vispirms tiek tirgots tirdzniecības dienas sākumā. Nosakot sākumcenu pēc jebkāda tirdzniecības pārtraukuma, kas tirdzniecības dienas laikā varētu rasties, tirdzniecības vietai būtu jāpiemēro metodika, ko tā uzskata par vispiemērotāko, lai nodrošinātu, ka tiek atsākta sakārtota tirdzniecība.
- (47) Tirdzniecības vietām vajadzētu būt iespējai īstenot tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu, vai nu integrējot to esošajos bloķēšanas mehānismos, kas jau izveidoti saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, vai kā papildu mehānismu.

- (48) Lai nodrošinātu pārredzamību to īstenotā tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisma darbībā, tirdzniecības vietām būtu bez liekas kavēšanās jāpublisko tā vispārīgo iezīmju apraksts tam, vai tās piemēro grozījumu. Tomēr, lai garantētu godīgu un sakārtotu tirdzniecību, tirdzniecības vietām nevajadzētu būt pienākumam publicēt visus ieviestā mehānisma tehniskos parametrus.
- (49) Ja informācija, kuru Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) apkopojusi par to, kā tirdzniecības vietas, kurās tiek tirgoti enerģētikas preču atvasinātie instrumenti, Savienībā īsteno svārstīguma pārvaldības mehānismu, liecina, ka mehānisma īstenošanā ir nepieciešama lielāka konsekvence, lai nodrošinātu pārmērīga cenu svārstīguma efektīvāku pārvaldību visā Savienībā, Komisijai vajadzētu būt iespējai precizēt vienotus nosacījumus tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisma īstenošanai, piemēram, cik bieži cenu robežas tiek atjauninātas, vai pasākumi, kas jāveic, ja tirdzniecība sāk ritēt ārpus minētajām cenu robežām. Komisijai vajadzētu būt iespējai ņemt vērā katra tuvākā mēneša termiņa enerģētikas preču atvasinātā instrumenta specifiku, šāda atvasinātā instrumenta tirgus likviditātes profilu un tā svārstīguma profilu.

- (50) Lai tirdzniecības vietām dotu pietiekami daudz laika stingri īstenot šajā regulā noteikto tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu, būtu tirdzniecības vietām jāpiešķir laiks minēto mehānismu izveidot līdz 2023. gada 31. janvārim. Lai nodrošinātu, ka tirdzniecības vietas spēj ātri tikt galā ar pārmērīgām cenu svārstībām vēl pirms minētā mehānisma izveides, tām būtu jāievieš provizorisks mehānisms, kas kopumā var sasniegt to pašu mērķi, kāds ir tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismam.
- (51) Lai energouzņēmumi varētu turpināt piedalīties gāzes un elektroenerģijas tirgos un apmierināt savas riska ierobežošanas vajadzības, tādējādi veicinot galapatērētāju energoapgādes drošību, tirdzniecības vietām un tirgotājiem ar tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismiem noteiktie pienākumi un ierobežojumi nepārsniedz nepieciešamos.
- (52) Lai nodrošinātu efektīvu tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu piemērošanu, kompetentajām iestādēm būtu jāpārtrauga, kā tirdzniecības vietas tos īsteno, un par šo īstenošanu regulāri jāziņo EVTI. Lai nodrošinātu konsekventu tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisma īstenošanu, kompetentajām iestādēm būtu arī jānodrošina, ka atšķirības minēto mehānismu īstenošanā tirdzniecības vietās ir pienācīgi pamatotas.

- (53) Lai novērstu iespējamās atšķirības tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu piemērošanā dažādās dalībvalstīs un balstoties uz kompetento iestāžu iesniegtajiem ziņojumiem, EVTI būtu jākoordinē dalībvalstu kompetento iestāžu rīcība un jādokumentē visas novērotās atšķirības attiecībā uz to, kā tekošās dienas svārstību pārvaldības mehānismus īsteno tirdzniecības vietas dažādās Savienības jurisdikcijās.
- (54) Ņemot vērā nepieredzēto Krievijas Federācijas dabasgāzes piegādes samazinājumu un pastāvīgo tālāku pēkšņu piegādes traucējumu risku, Savienībai gāzes piegādes ir steidzami jādažādo. Tomēr *LNG* tirgus Eiropā joprojām tikai veidojas, un ir grūti novērtēt šajā tirgū dominējošo cenu precizitāti. Lai iegūtu precīzu, objektīvu un uzticamu novērtējumu par cenu *LNG* piegādēm uz Savienību, Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūrai (*ACER*), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/942¹, būtu jāievāc visi *LNG* tirgus dati, kas vajadzīgi, lai izveidotu dienas *LNG* cenas novērtējumu.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/942 (2019. gada 5. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV L 158, 14.6.2019., 22. lpp.).

(55) Cenas novērtēšana būtu jāveic, balstoties uz visiem darījumiem, kas attiecas uz *LNG* piegādēm uz Savienību. *ACER* vajadzētu būt pilnvarotai šos tirgus datus ievākt no visiem tirgus dalībniekiem, kas darbojas *LNG* piegādē uz Savienību. Visiem šādiem dalībniekiem vajadzētu būt pienākamam visus savus *LNG* tirgus datus paziņot *ACER* tik tuvu reāllaikam, cik tehnoloģiski iespējams, vai nu pēc darījuma noslēgšanas, vai pēc tam, kad ir iesniegts pirkšanas vai pārdošanas piedāvājums iesaistīties darījumā. *ACER* cenas novērtējumā būtu jāietver vispilnīgākā datu kopa, arī darījuma cenas, un – no 2023. gada 31. marta – pirkšanas un pārdošanas piedāvājumu cenas *LNG* piegādēm uz Savienību. Tas, ka šo objektīvo cenas novērtējumu un starpību, kas salīdzinājumā ar citām tirgus atsauces cenām ir noteikta kā *LNG* cenas etalons, publicēs ik dienu, sekmē to, ka tirgus dalībnieki to savos līgumos un darījumos brīvprātīgi pieņems par atsauces cenu. Pēc *LNG* cenas novērtējuma izveides un *LNG* cenas etalona noteikšanas tas varētu kļūt arī par atsauces rādītāju atvasināto instrumentu līgumiem, ko izmanto, lai mazinātu risku, kas saistīts ar *LNG* cenu vai cenu starpību starp *LNG* cenu un citas gāzes cenām. Ņemot vērā steidzamo nepieciešamību ieviest *LNG* cenas novērtējumu, minētais novērtējums pirmo reizi būtu jāpublicē ne vēlāk kā ... [divas nedēļas pēc šīs regulas stāšanās spēkā].

- (56) Pašreizējās pilnvaras, kas *ACER* piešķirtas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1227/2011¹ un Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1348/2014² (kopā "*REMIT*"), nav pietiekamas, lai izveidotu pilnīgu un visaptverošu datu kopu par visām *LNG* piegādēm Savienībai. Tomēr šāda visaptveroša un pilnīga datu kopa ikdienējam cenas novērtējumam ir vajadzīga, lai Savienība solidaritātes garā pārvaldītu savas *LNG* starptautiskā importa rīcībpolitikas, it sevišķi pašreizējās krīzes situācijas laikā. Attiecīgie dati un informācija par *LNG* līgumiem ir vajadzīgi arī, lai sekotu līdzi cenu dinamikai, kā arī veiktu datu kvalitātes kontroli un kvalitātes nodrošināšanu. Šim *ad hoc* instrumentam būtu *ACER* jāpilnvaro ievākt visus tirgus datus, kas vajadzīgi, lai izveidotu visaptverošu un reprezentatīvu novērtējumu par Savienībai piegādātās *LNG* cenām.
- (57) Lai gan ikdienējā *LNG* cenas novērtējuma un *LNG* etalona pastāvīga izveide vēlākā posmā būtu jāiekļauj *REMIT* vispusīgākā pārskatīšanā, pašreizējā krīzes situācijā ir pagaidu kārtā steidzami jārīkojas jau tagad, lai tiktu galā ar neatliekamo situāciju, kad radušās nopietnas grūtības ar *LNG* piegādi Savienībai un precīzu tās cenu noteikšanu, līdz brīdim, kad šādu *REMIT* pārskatīšanu varēs pieņemt saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1227/2011 (2011. gada 25. oktobris) par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (OV L 326, 8.12.2011., 1. lpp.).

² Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1348/2014 (2014. gada 17. decembris) par datu ziņošanu, īstenojot 8. panta 2. punktu un 8. panta 6. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1227/2011 par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (OV L 363, 18.12.2014., 121. lpp.).

- (58) Lai nekavējoties palielinātu cenu pārredzamību un plānošanas drošību *LNG* importa tirgū, būtu jāprecizē, ka attiecīgajā datu kopā būtu jāietver gan informācija par pabeigto *LNG* darījumu cenām un daudzumiem, Savienībai piegādājamas *LNG* pirkšanas un pārdošanas piedāvājumu cenām un daudzumiem, gan attiecīgā gadījumā cenas formulu ilgtermiņa līgumā, no kura cena izriet.
- (59) *LNG* tirgus dalībnieki, uz kuriem attiecas ziņošanas pienākums, būtu jādefinē kā tie tirgus dalībnieki, kas nodarbojas ar tādu *LNG* kravu iegādi vai pārdošanu, kuras paredzēts piegādāt Savienībai. Uz minētajiem *LNG* tirgus dalībniekiem būtu jāattiecinā pienākumi un aizliegumi, ko tirgus dalībniekiem piemēro saskaņā ar *REMIT*.
- (60) *ACER* sadarbībā ar Komisiju vajadzētu būt plašām pilnvarām precizēt, kādas kvalitātes un kāda satura tirgus datus tā vāc, lai izveidotu ikdienējo cenas novērtējumu *LNG* piegādēm Savienībai. Tai vajadzētu būt arī plašai rīcības brīvībai izvēlēties pārraides protokolu, kam tā dod priekšroku. Lai panāktu, ka ziņojamie tirgus dati ir pēc iespējas kvalitatīvāki, *ACER* būtu jāpilnvaro noteikt visus tirgus datu parametrus, kas būtu tai paziņojami. Šādiem parametriem būtu jāietver (bet ne tikai) atsaucēs vienības, kurās tiek ziņoti cenas dati, atsaucēs vienības, kurās tiek ziņoti daudzuma dati, darījuma līguma termiņi vai pirmsdarījuma pirkšanas un pārdošanas piedāvājumu dati, kā arī pārraides protokoli, kas jāizmanto prasīto datu nosūtīšanai *ACER*.

- (61) *ACER* būtu arī jāizklāsta, kādu metodiku tā izmanto, lai nodrošinātu ikdienējo *LNG* cenas novērtējumu un *LNG* etalonu, kā arī regulāras šīs metodikas izskatīšanas process.
- (62) Cenas novērtējumam, ko publicē saskaņā ar šo regulu, būtu dalībvalstīm un citiem tirgus dalībniekiem jānodrošina lielāka pārredzamība attiecībā uz valdošo Eiropā importētās *LNG* cenu. Savukārt lielākai cenu pārredzamībai būtu jādod dalībvalstīm un privātām vienībām, kuru domicils ir Savienībā, iespēja rīkoties informētāk un koordinētāk, pērkot *LNG* pasaules tirgos un izmantojot pakalpojumu sniedzēju. *LNG* iegādes ciešākai koordinācijai būtu dalībvalstīm jādod iespēja novērst savstarpēju pārsolīšanu vai pirkšanas piedāvājumu cenas, kas neatbilst valdošajai tirgus cenai. Tāpēc cenu novērtējumiem un etalona starpībām, ko publicē saskaņā ar šo regulu, ir būtiska nozīme dalībvalstu solidaritātes vairošanā, kad notiek iepirkumi par ierobežotām *LNG* piegādēm.
- (63) Tirgus operatoru pienākums *ACER* sniegt informāciju par *LNG* darījumiem ir nepieciešams un samērīgs, lai nodrošinātu, ka *ACER* var noteikt *LNG* cenas etalonu, it sevišķi tāpēc, ka tas ir saskaņā ar tirgus operatoru pašreizējiem pienākumiem saskaņā ar *REMIT* un *ACER* saglabās sensitīvas komercinformācijas konfidencialitāti.

- (64) Papildus bloķēšanas mehānismam un *LNG* cenas etalonam ir pieejami arī citi intervences veidi, tostarp pagaidu dinamiskais cenu koridors, kā to 2022. gada 20. un 21. oktobra secinājumos prasījusi Eiropadome, ņemot vērā šādus aizsardzības pasākumus: tas būtu jāpiemēro dabasgāzes darījumiem *Title Transfer Facility* ("*TTF*") virtuālajā tirdzniecības punktā, ko pārvalda *Gasunie Transport Services B.V.*; citus Savienības gāzes tirdzniecības mezglus var sasaistīt ar koriģēto *TTF* tūlītējo cenu, izmantojot pagaidu dinamisku cenu koridoru; un tam nevajadzētu skart ārpusbiržas gāzes tirdzniecību, nevajadzētu apdraudēt Savienības gāzes apgādes drošību, vajadzētu būt atkarīgam no progresa gāzes ietaupījuma mērķrādītāja sasniegšanā, nevajadzētu izraisīt vispārēju gāzes patēriņa pieaugumu, vajadzētu būt izstrādātam tā, lai nekavētu tirgū balstītas gāzes plūsmas ES iekšienē, nevajadzētu ietekmēt enerģētikas atvasināto instrumentu tirgu stabilitāti un pienācīgu darbību un nevajadzētu ņemt vērā gāzes tirgus cenas dažādās organizētās tirdzniecības vietās visā Savienībā.

(65) Regula (ES) 2017/1938 dalībvalstīm jau paredz iespēju ārkārtas situācijā prioritizēt gāzes piegādi noteiktām kritiskām ar gāzi darbināmām elektrostacijām, ņemot vērā to nozīmību elektroapgādes drošības nodrošināšanā un tīkla nelīdzsvarotības novēršanā. Kritiskajām ar gāzi darbināmām elektrostacijām un ar tām saistītajiem gāzes apjomiem var būt liela ietekme uz solidaritātei pieejamajiem gāzes apjomiem ārkārtas situācijā. Šajā kontekstā dalībvalstīm, atkāpjoties no Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 1., 3. un 8. punkta, uz laiku vajadzētu būt iespējai pieprasīt ārkārtas solidaritātes pasākumus arī tad, ja tās nespēj nodrošināt kritiskos gāzes apjomus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu elektroenerģijas ražošanas turpināšanos kritiskās ar gāzi darbināmās elektrostacijās. Tā paša iemesla dēļ dalībvalstīm, kas nodrošina solidaritāti, vajadzētu būt arī tiesīgām gādāt par to, lai piegādes to solidaritātē aizsargājamajiem klientiem vai citiem būtiskiem pakalpojumiem, piemēram, centralizētajai siltumapgādei, un pašas valsts kritisko ar gāzi darbināmo elektrostaciju darbība netiktu apdraudēta, nodrošinot solidaritāti citai dalībvalstij.

(66) Būtu jānosaka maksimālais tādu kritisko gāzes apjomu limits, kas katrā dalībvalstī ir nepieciešami, lai saglabātu elektroapgādes drošību tā, lai izvairītos no nevajadzīgiem vai ļaunprātīgiem solidaritātes pieprasījumiem vai nepamatotiem tādas solidaritātes ierobežojumiem, kas tiek sniegta dalībvalstij, kam tas vajadzīgs. Pamatu kritisko gāzes apjomu identificēšanai elektroapgādes drošības nolūkos un šādu limitu noteikšanai nodrošina elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla ("*ENTSO-E*") ziemas prognozē izmantotā metodika. *ENTSO-E* aprēķinātie kritiskie gāzes apjomi elektroapgādes drošības nolūkos ir gāzes apjomi, kas ir absolūti nepieciešami, lai nodrošinātu Eiropas mēroga elektroenerģijas pietiekamību, izmantojot visus tirgus resursus, vienmēr uzskatot, ka izdevīguma secībā gāze ir pēdējā vietā. *ENTSO-E* metodikas pamatā ir plaša visnelabvēlīgāko klimata un piespiedu atvienojumu scenāriju izlase. Tas, ka *ENTSO-E* metodikā nav ņemta vērā visa kombinētā siltumenerģija un elektroenerģija, neliedz dalībvalstīm uzskatīt aizsargāto lietotāju centralizētās siltumapgādes iekārtas par aizsargājamām saskaņā ar Regulā (ES) 2017/1938 sniegto definīciju. Dalībvalstīm, kurās elektroenerģijas ražošana ir pilnībā atkarīga no *LNG* piegādēm un kurām nav vērā ņemamu gāzes krātuvju, kritiskie gāzes apjomi elektroapgādes drošības nolūkos būtu attiecīgi jāpielāgo. Kritiskais gāzes apjoms elektroapgādes drošības nolūkos var būt mazāks nekā elektroenerģijas ražošanai patērētās gāzes vēsturiskais līmenis, jo elektroenerģijas pietiekamību var nodrošināt ar citiem līdzekļiem, tostarp, nodrošinot piegādes starp dalībvalstīm.

- (67) Tomēr tas neizslēdz, ka faktiskie minimālie gāzes apjomi, kas nepieciešami dalībvalstij, kura pieprasa solidaritāti, vai dalībvalstij, kura solidaritāti nodrošina, varētu būt augstāki par *ENTSO-E* modelētajām vērtībām, lai izvairītos no elektroenerģētiskās krīzes. Šādos gadījumos dalībvalstij, kas pieprasa solidaritāti, vai dalībvalstij, kas solidaritāti nodrošina, vajadzētu būt iespējai pārsniegt šajā regulā noteiktās maksimālās vērtības, ja tā var pamatot, ka tas vajadzīgs, lai izvairītos no elektroenerģētiskās krīzes, piemēram, gadījumos, kad nepieciešams izmantot frekvences atjaunošanas rezerves un alternatīvus kurināmos, vai izņēmuma gadījumos, kuri nav ņemti vērā *ENTSO-E* ziemas prognozē, jo īpaši ņemot vērā hidroloģiskos līmeņus vai negaidītas norises. Elektroapgādes drošībai kritiskais gāzes apjoms pēc definīcijas ietver visu gāzi, kas vajadzīga, lai nodrošinātu stabilu elektroapgādi, un tāpēc ietver elektroenerģiju, kas vajadzīga gāzes ražošanai un transportēšanai, kā arī kritiskas infrastruktūras būtiskas nozares un iekārtas, kuras ir būtiskas militāro, valsts drošības un humānās palīdzības pakalpojumu darbībai.
- (68) Ierobežojumi, kas tirgus dalībniekiem noteikti ar solidarās aizsardzības paplašināšanu, to attiecinot uz kritiskajiem gāzes apjomiem, ir vajadzīgi, lai nodrošinātu gāzes piegādes drošību situācijā, kad gāzes piedāvājums samazinās, bet pieprasījums palielinās ziemas sezonā. Minēto ierobežojumu pamatā ir spēkā esošie pasākumi, kas noteikti Regulā (ES) 2017/1938 un Padomes Regulā (ES) 2022/1369¹, attiecīgi, , un to mērķis ir uzlabot minēto pasākumu efektivitāti pašreizējos apstākļos.

---

¹ Padomes Regula (ES) 2022/1369 (2022. gada 5. augusts) par koordinētiem gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumiem (OV L 206, 8.8.2022., 1. lpp.).

- (69) Šī regula neskar dalībvalstu brīvību ņemt vērā iespējamu ilglaicīgu kaitējumu rūpnieciskām iekārtām, nosakot prioritātes attiecībā uz pieprasījumu, kas būtu jāsamazina vai jāierobežo, lai varētu nodrošināt solidaritāti citai dalībvalstij.
- (70) Noteikti lietotāji, tostarp mājsaimniecības un būtisku sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji, ir sevišķi neaizsargāti pret gāzes piegādes traucējumu negatīvajām sekām. Tāpēc ar Regulu (ES) 2017/1938 tika ieviests dalībvalstu solidaritātes mehānisms ar mērķi mazināt smagas ārkārtas situācijas sekas Savienībā un nodrošināt gāzes plūsmu solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem. Tomēr noteiktos gadījumos arī aizsargājamo lietotāju gāzes izmantojumu varētu uzskatīt par nebūtisku. Tas, ka tiek samazināts šāds izmantojums, kas nepārprotami pārsniedz nepieciešamo, Regulā (ES) 2017/1938 noteiktos mērķus neapdraudētu, it sevišķi tāpēc, ka trūkstošās gāzes patēriņš nebūtiskām vajadzībām varētu radīt nopietnu kaitējumu citās privātās vai komerciālās jomās. Tāpēc dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai panākt gāzes ietaupījumus, specifiskos apstākļos arī samazinot aizsargājamo lietotāju nebūtisko patēriņu, ja šāds samazinājums fiziski ir iespējams, neietekmējot būtiskus gāzes lietojumus. Tomēr jebkādiem samazināšanas pasākumiem, ko veic dalībvalstis, vajadzētu attiekties tikai uz nebūtisku patēriņu, un tiem nekādā gadījumā nevajadzētu mazināt aizsargājamo lietotāju gāzes pamatizmantojuma līmeni, ne arī ierobežot viņu spēju pienācīgi apsildīt mājokli.

- (71) Dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai brīvi noteikt piemērojamos samazināšanas pasākumus un darbības, kas atbilst nebūtiskam patēriņam, piemēram, āra apsildes, dzīvojamo ēku peldbaseinu apsildes un citu papildu dzīvojamo telpu apsildes vajadzībām. Ja dalībvalstīm ir iespēja ierobežot nebūtisku patēriņu, tām būtu jāspēj stiprināt aizsardzības pasākumus un nodrošināt, ka gāze tiek piegādāta citām būtiskām nozarēm, pakalpojumiem un industrijām, kas tādējādi var turpināt darboties krīzes laikā.
- (72) Visiem pasākumiem, kuru mērķis ir mazināt aizsargājamo lietotāju nebūtisko patēriņu, vajadzētu būt nepieciešamiem un samērīgiem, piemērojamiem jo īpaši situācijās, kad ir izsludināta krīze, ievērojot Regulas (ES) 2017/1938 11. panta 1. punktu un 12. pantu, vai Savienības trauksme, ievērojot Regulu (ES) 2022/1369. Neraugoties uz nebūtiska patēriņa mazināšanas pasākumu piemērošanu, aizsargājamajiem lietotājiem arī turpmāk vajadzētu būt aizsargātiem pret atslēgšanu. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka šādi pasākumi neierobežo vajadzīgo aizsardzību mazaizsargātiem lietotājiem, kuru pašreizējais patēriņš būtu jāuzskata par būtisku, neskarot piegāžu pārtraukumu tehnisku iemeslu dēļ.

- (73) Dalībvalstis var brīvi lemt, vai un kā nošķirt aizsargājamu lietotāju būtisko un nebūtisko patēriņu. Dalībvalstij, kas pieprasa solidaritātes pasākumus un nolemj šādu nošķirumu nenoteikt, nebūtu jāpierāda, ka nebūtisko patēriņu varēja samazināt pirms solidaritātes pieprasīšanas. Dalībvalstij, kas nodrošina solidaritāti, nevajadzētu būt pienākumam nošķirt būtiskus un nebūtiskus lietotājus, lai noteiktu solidaritātes pasākumiem pieejamo gāzes apjomu.

(74) Ārkārtas gadījumā dalībvalstīm, kā arī Savienībai būtu jānodrošina gāzes plūsma iekšējā tirgū. Tas nozīmē, ka valsts līmenī veiktiem pasākumiem nevajadzētu radīt piegādes drošības problēmas citā dalībvalstī, savukārt piekļuvei pārrobežu infrastruktūrai jebkurā laikā pastāvīgi vajadzētu būt drošai un tehniski iespējamai. Pašreizējais tiesiskais regulējums neparedz procesu, kā efektīvi atrisināt divu dalībvalstu konfliktus par pasākumiem, kuri negatīvi ietekmē pārrobežu plūsmas. Tā kā Savienības gāzes un elektroenerģijas tīkli ir starpsavienoti, tas varētu ne tikai radīt nopietnas piegādes drošības problēmas, bet arī vājināt Savienības vienotību attiecībā pret trešām valstīm. Atkāpjoties no Regulas 2017/1938 (ES) 12. panta 6. punkta, tāpēc būtu jāpiešķir Komisijai pilnvaras veiktos valsts pasākumus izvērtēt un vajadzības gadījumā strīdu saprātīgā termiņā izšķirt. Šajā nolūkā Komisijai vajadzētu būt iespējai pieprasīt šādus nacionālus pasākumus modificēt, ja tā konstatē draudus gāzes piegādes drošībai citās dalībvalstīs vai Savienībā. Ņemot vērā pašreizējās enerģētiskās krīzes ārkārtējo raksturu, Komisijas lēmums būtu jāizpilda bez vilcināšanās, kas varētu kavēt Savienības apgādi ar gāzi. Tāpēc, lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību, uz šīs regulas piemērošanas laiku būtu jāaptur saskaņošanas procedūras.

(75) Enerģētiskās solidaritātes princips ir vispārējs Savienības tiesību princips¹, kas attiecas uz visām dalībvalstīm, nevis tikai kaimiņos esošajām dalībvalstīm. Turklāt, lai solidaritātes garā garantētu gāzes piegādes drošību, ir svarīgi efektīvi izmantot pašreizējo infrastruktūru, arī pārrobežu pārvades jaudu un *LNG* kompleksus. Laikā, kad ir gāzes piegādes traucējumi Savienības, reģiona vai valsts līmenī un notiek vērā ņemama pāreja no cauruļvadu gāzes uz *LNG*, dalībvalstīm smagas krīzes situācijā vajadzētu būt iespējai ne vien izmantot kaimiņos esošu cauruļvadu piegādes iespējas, bet arī saņemt piegādes no valstīm, kam ir *LNG* kompleksi. Dažām dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nodrošināt solidaritāti citām dalībvalstīm, pat ja tās nav tieši savienotas ar gāzes cauruļvadu vai caur trešo valsti vai citām dalībvalstīm, ar noteikumu, ka dalībvalsts, kura pieprasa solidaritāti, ir izsmēlusi visus savā ārkārtas rīcības plānā paredzētos tirgus pasākumus, tostarp *LNG* iepirkumus pasaules tirgū. Tāpēc ir lietderīgi pienākumu nodrošināt solidaritāti attiecināt arī uz dalībvalstīm, kam nav savienojumu, bet ir *LNG* kompleksi, ņemot vērā atšķirības starp cauruļvadu gāzi un *LNG* tirgiem un infrastruktūru, ieskaitot *LNG* kuģus un tankkuģus, kad tiek noteikti pienākumi operatoriem, un ņemot vērā izpildes nodrošināšanas pilnvaru trūkumu attiecībā uz *LNG* aktīviem, piemēram, *LNG* tankkuģiem, un tostarp iespējas veikt dabasgāzes un *LNG* mijmaiņu, ja tās dalībvalsts teritorijā, kura nodrošina solidaritāti, nav gāzes šķidrīnāšanas iekārtas.

---

¹ Tiesas 2021. gada 15. jūlija spriedums, Vācija/Polija, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (76) Kad dalībvalsts, kurai ir *LNG* kompleksi, nodrošina solidaritāti citai dalībvalstij, tā nebūtu jāuzskata par atbildīgu par nepietiekamām caurlaides spējām vai citām iespējamām problēmām, kuras var rasties ārpus tās teritorijas vai kuras rodas no tā, ka trūkst izpildes pilnvaru attiecībā uz *LNG* kuģiem un tankkuģiem, kas pieder trešās valsts operatoram, ja šādas nepietiekamas caurlaides spējas vai citas problēmas ietekmē faktisko gāzes plūsmu un galu galā liedz vajadzīgajam gāzes daudzumam sasniegt dalībvalsti, kas pieprasījusi solidaritāti. Ja dalībvalstij, kas nodrošina solidaritāti, nav izpildes pilnvaru, tai nevajadzētu būt atbildīgai par to, ka nav notikusi *LNG* kravas mijmaiņa, to apmainot ar dabasgāzi.
- (77) Īstenojot enerģētiskās solidaritātes principu, ar Regulu (ES) 2017/1938 tika ieviests solidaritātes mehānisms, kura mērķis ir stiprināt dalībvalstu sadarbību un savstarpējo uzticēšanos smagas krīzes gadījumā. Lai sekmētu solidaritātes mehānisma īstenošanu, dalībvalstīm divpusējās vienošanās kārtībā ir pienākums vienoties par vairākiem tehniskiem, juridiskiem un finansiāliem jautājumiem, ievērojot Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 10. punktu.

(78) Neraugoties uz juridisko pienākumu līdz 2018. gada 1. decembrim noslēgt divpusējas vienošanās par solidaritātes pasākumiem, līdz galam noslēgtas ir tikai dažas šādas vienošanās, un līdz ar to ir apdraudēts juridiskais pienākums sniegt solidaritātes atbalstu ārkārtas situācijā. Komisijas priekšlikumā regulai par atjaunīgo gāzu un dabasgāzes iekšējo tirgu un ūdeņraža iekšējo tirgu bija iekļauts pirmais solidaritātes nolīguma veidnes paraugs. Tomēr, tā kā minētā veidne tika izstrādāta pirms Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā, tad, ņemot vērā pašreizējo situāciju, kad valda ārkārtējs gāzes trūkums un cenas strauji kāpj, un to, ka ir steidzami vajadzīgi pagaidu standarta noteikumi jau nākamajai ziemai, ir lietderīgi izveidot pagaidu standarta noteikumu satvaru, lai, atkāpjoties no Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 1. un 2. punkta, nodrošinātu nepieciešamos solidaritātes pasākumus, kas ir iedarbīgi un ātri īstenojami, nav atkarīgi no ilgām divpusējām sarunām un ir pielāgoti pašreizējai situācijai, ko raksturo pārmērīgi augstas un ļoti svārstīgas gāzes cenas. Jo īpaši būtu jāievieš skaidrāki standarta noteikumi par nodrošinātās gāzes izmaksu kompensēšanu un, dalībvalstīm savstarpēji solidarizējoties, par tādu iespējamu papildu izmaksu ierobežošanu, kuru segšanu var prasīt dalībvalsts, kas nodrošina solidaritāti. Būtu jāturpina piemērot noteikumus par solidaritātes pasākumiem, ievērojot Regulas (ES) 2017/1938 13. pantu, ja vien nav skaidri noteikts citādi.

- (79) Solidaritāte principā būtu jānodrošina par taisnīgu kompensāciju, ko tieši maksātu dalībvalsts, kura pieprasa solidaritāti, vai tās deleģētās vienības. Kompensācijai būtu jāsedz gāzes cena, faktiskās vai iespējamās glabāšanas izmaksas, pārrobežu transportēšanas izmaksas un saistītās izmaksas. Kompensācijai vajadzētu būt taisnīgai gan attiecībā uz dalībvalstīm, kuras pieprasa solidaritāti, gan dalībvalstīm, kuras nodrošina solidaritāti.
- (80) Pašreizējās krīzes dēļ cenu līmeņi un regulārie straujie cenu kāpumi ir daudz lielāki nekā tas, ko saistībā ar iespējamās piegādes krīzes situāciju paredzēja, kad tika pieņemta Regula (ES) 2017/1938. Tāpēc, nosakot kompensācijas summu dalībvalstīm, kuras nodrošina solidaritāti, būtu jāņem vērā gāzes tirgum patlaban raksturīgais tekošās dienas cenu svārstīgums pašreizējās gāzes krīzes dēļ. Pamatojoties uz solidaritāti un lai izvairītos no cenu noteikšanas ārkārtējos tirgus apstākļos, būtu problemātiski solidaritātes pasākuma standarta cenai par pamatu ņemt svārstīgo tekošās dienas tirgus cenu. Gāzes cenai būtu jāatspoguļo vidējā nākamās dienas tirgus cena dienā pirms solidaritātes pieprasījuma dalībvalstī, kura nodrošina solidaritāti. Ņemot to vērā, kompensācija joprojām ir balstīta uz "tirgus cenu", kā noteikts Komisijas Ieteikumā (ES) 2018/177¹. Vidējā nākamās dienas tirgus cena ir mazāk atkarīga no svārstīguma un ļoti augstām tūlītējām cenām krīzes situācijās, tāpēc ierobežo jebkādus nevēlamus stimulus.

---

¹ Komisijas Ieteikums (ES) 2018/177 (2018. gada 2. februāris) par elementiem, kas iekļaujami tehniskajā, juridiskajā un finansiālajā kārtībā starp dalībvalstīm, lai piemērotu solidaritātes mehānismu saskaņā ar 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem (OV L 32, 6.2.2018., 52. lpp.).

- (81) Kā uzsvērts Ieteikumā (ES) 2018/177, izmaksas par kaitējumu ierobežojumiem pakļautai nozarei kompensācijā ietveramas tikai tad, ja tās nav atspoguļotas gāzes cenā, kas jāmaksā dalībvalstij, kura pieprasa solidaritāti, un dalībvalstij, kas pieprasījusi solidaritāti, par vienām un tām pašām izmaksām kompensāciju nevajadzētu maksāt divreiz. Ņemot vērā ārkārtējos apstākļus, kad gāzes cenas ir sasniegušas vēl nepieredzētu līmeni, nebūtu dalībvalstij, kas saņem solidarāru palīdzību, automātiski jāuzliek pienākums pilnībā segt citas izmaksas, piemēram, zaudējumus vai izmaksas par tiesvedību dalībvalstī, kura nodrošina solidaritāti, ja vien solidaritātes nolīgumā nav panākta vienošanās par citu risinājumu. Pieredze liecina, ka viens no galvenajiem šķēršļiem solidaritātes nolīgumu noslēgšanai ir saņēmējas dalībvalsts pienākums uzņemties pilnu finansiālo risku attiecībā uz visām tiešajām vai netiešajām kompensācijas izmaksām, kuras, iespējams, var izrietēt no solidaritātes pasākumu nodrošināšanas. Tāpēc standarta noteikumos par solidaritātes nolīgumiem neierobežoto atbildību vajadzētu mīkstināt, lai pēc iespējas drīz varētu noslēgt vēl nenoslēgtos nolīgumus, jo minētie nolīgumi ir Regulas (ES) 2017/1938 stūrakmens un atspoguļo Savienības solidaritātes principu enerģētikas jomā. Ja vien kompensācija par netiešajām izmaksām nepārsniedz 100 % no gāzes cenas, ir pamatota un to nesedz gāzes cena, minētās izmaksas būtu jāsedz saņēmējai dalībvalstij.

Tomēr, ja pieprasītās izmaksas pārsniedz 100 % no gāzes cenas, Komisijai pēc apspriešanās ar attiecīgajām kompetentajām iestādēm vajadzētu noteikt taisnīgu izmaksu kompensāciju, tāpēc tai vajadzētu būt iespējai pārbaudīt, vai izmaksu kompensācijas ierobežojums ir piemērots. Tāpēc Komisijai vajadzētu spēt atsevišķos gadījumos atļaut atšķirīgu kompensāciju, nekā to, kas izklāstīta Regulā (ES) 2017/1938, ņemot vērā attiecīgā gadījuma konkrētos apstākļus, tostarp gāzes taupīšanas un gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumus, un solidaritātes principu enerģētikas jomā. Savā novērtējumā Komisijai būtu jāpievērš pienācīga uzmanība, lai gāzes patēriņu ierobežošana vai atslēgšana neradītu pārmērīgas netiešās izmaksas.

- (82) Šīs regulas noteikumi, kas attiecas uz kompensācijas izmaksu par solidaritātes pasākumiem starp dalībvalstīm, neskar tos principus par kaitējuma kompensēšanu, kuri paredzēti valsts konstitucionālajās tiesībās.

- (83) Vienošanas par solidaritātes pasākumiem noslēgšana ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm, kā prasīts, ievērojot Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 10. punktu, ir piemērotākais instruments, kā īstenot pienākumu nodrošināt solidaritātes pasākumus, ievērojot minētās regulas 13. panta 1. un 2. punktu. Tāpēc būtu jāļauj dalībvalstīm atkāpties no šajā regulā izklāstītajiem standarta kompensācijas noteikumiem, ja tās vienojas par citiem solidaritātes nolīgumā paredzētiem noteikumiem. Dalībvalstīm būtu jo īpaši jāpaliek iespējai divpusēji vienoties par papildu kompensāciju, kas sedz citas izmaksas, piemēram, visas izmaksas, kas radušās sakarā ar pienākumu maksāt kompensāciju dalībvalstī, kura nodrošina solidaritāti, arī par kaitējumu ierobežojumiem pakļautai nozarei. Divpusējos solidaritātes nolīgumos šādas izmaksas kompensācijā var ietvert, ja valsts tiesiskajā regulējumā ir paredzēts pienākums maksāt par kaitējumu ierobežojumiem pakļautai nozarei, tostarp – papildus gāzes cenai – kompensāciju par ekonomisko kaitējumu.
- (84) Standarta solidaritātes mehānismu, kas izmantojams, ja citu iespēju nav, būtu jāiedarbina tikai dalībvalstij, kura pieprasa solidaritāti, ja tirgus nespēj piedāvāt nepieciešamos gāzes apjomus solidaritātē aizsargājamo lietotāju pieprasījuma apmierināšanai, tostarp LNG un apjomus, ko brīvprātīgi piedāvā neaizsargājamie lietotāji. Ievērojot Regulu (ES) 2017/1938, dalībvalstīm ir jābūt izsmēlušām visus pasākumus, kas paredzēti to ārkārtas rīcības plānos, tostarp piespiedu ierobežojumus līdz pat solidaritātē aizsargājamo lietotāju līmenim.

- (85) Solidaritātes mehānisma iespējamās aktivizēšanas steidzamība un sekas nozīmē, ka būtu vajadzīga cieša sadarbība starp iesaistītajām dalībvalstīm, Komisiju un kompetentajiem krīzes pārvaldītājiem, ko dalībvalstis izraudzījušās saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1938 10. panta 1. punkta g) apakšpunktu. Tāpēc pieprasījums būtu savlaicīgi jāpaziņo visām pusēm, un tajā kā minimums būtu jāiekļauj elementi, kas dalībvalstīm, kuras nodrošina solidaritāti, vajadzīgi, lai nekavējoties sniegtu atbildi. Dalībvalstu, kuras nodrošina solidaritāti, atbildē būtu jāiekļauj informācija par gāzes apjomu, ko varētu piegādāt dalībvalstij, kura pieprasa solidaritāti, arī informācija par apjomiem, kurus varētu atbrīvot, ja tiktu piemēroti ārpustirgus pasākumi. Dalībvalstis var vienoties par papildu tehniskiem un koordinācijas pasākumiem, kuri atvieglotu savlaicīgu reaģēšanu uz solidaritātes pieprasījumu. Nodrošinot solidaritāti, dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina tīkla ekspluatācijas drošums un uzticamība.
- (86) Dalībvalstij, kura pieprasa solidaritāti, vajadzētu būt iespējai saņemt solidaritāti no vairākām dalībvalstīm. Standarta solidaritātes mehānisms būtu izmantojams š tikai tad, ja dalībvalsts, kuras nodrošina solidaritāti, ar dalībvalsti, kuras pieprasa solidaritāti, nav noslēgusi nekādu divpusēju vienošanos. Ja starp dalībvalsti, kura pieprasa solidaritāti, un dalībvalsti, kura nodrošina solidaritāti, ir noslēgta divpusēja vienošanās, minētajam nolīgumam būtu jāprevalē un tas starp tām būtu jāpiemēro.

- (87) Komisijai vajadzētu būt iespējai uzraudzīt standarta solidaritātes mehānisma piemērošanu, un, ja to uzskata par nepieciešamu, tai būtu jāspēj atvieglot solidaritātes pieprasījumu savietošanu. Šajā nolūkā Komisijai būtu jānodrošina interaktīva platforma, kas kalpotu par paraugu un dotu iespēju pastāvīgi un reāllaikā iesniegt solidaritātes pieprasījumus un tos sasaistīt ar attiecīgajiem pieejamajiem apjomiem.
- (88) Dalībvalstis un Enerģētikas kopienas līgumslēdzējas puses var arī noslēgt brīvprātīgas vienošanās par solidaritātes pasākumu piemērošanu.
- (89) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹.
- (90) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar proporcionalitātes principu, kā izklāstīts minētajā pantā, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

I nodaļa

Priekšmets un definīcijas

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu nosaka pagaidu noteikumus par:
  - a) tāda pakalpojuma paātrinātu izveidi, kas uzņēmumiem, kuri iedibināti Savienībā, dod iespēju agregēt pieprasījumu un kopīgi iepirkt gāzi;
  - b) sekundārās jaudas rezervēšanas un LNG kompleksu un gāzes krātuvju pārredzamības platformu izveidi; un
  - c) pārslodzes vadību gāzes pārvades tīklos.
2. Ar šo regulu ievieš pagaidu mehānismus, lai aizsargātu iedzīvotājus un ekonomiku pret pārmērīgi augstām cenām, izmantojot pagaidu tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu ārkārtīgām cenu svārstībām un *ad hoc* LNG cenas etalonu, ko izstrādās Eiropas Savienības Enerģoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER).
3. Ar šo regulu ievieš pagaidu pasākumus gadījumam, kad gāzes nozarē pastāv ārkārtas stāvoklis, lai gāzi taisnīgi sadalītu pāri robežām, aizsargātu gāzes piegādes kritiskākajiem lietotājiem un nodrošinātu, ka tiek veikti pārrobežu solidaritātes pasākumi.

2. pants
Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "dabasgāzes uzņēmums" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic vismaz vienu no šīm funkcijām – ražo, pārvada, sadala, piegādā, iegādājas vai glabā dabasgāzi, tostarp sašķidrīnāto dabasgāzi (*LNG*), un kas atbild par komerciāliem, tehniskiem vai uzturēšanas uzdevumiem, kuri ir saistīti ar minētajām funkcijām, bet šo personu kategorijā neietilpst galalietotāji;
- 2) "*LNG* komplekss" ir terminālis, ko izmanto dabasgāzes šķidrīnāšanai vai *LNG* importēšanai, izkraušanai un regazifikācijai, un pie tā pieder palīgpakalpojumi un pagaidu uzglabāšana, kas vajadzīga regazifikācijai un tālākai piegādei uz pārvades sistēmu, bet tajā neietilpst tās *LNG* termināļu daļas, ko izmanto uzglabāšanai;
- 3) "gāzes krātuve" ir komplekss, ko izmanto dabasgāzes uzglabāšanai un kas pieder dabasgāzes uzņēmumam vai ko tas ekspluatē; te ietilpst arī *LNG* kompleksu daļa, ko izmanto uzglabāšanai, izņemot daļu, ko izmanto ražošanas operācijām, un izņemot kompleksus, kuri paredzēti vienīgi pārvades sistēmu operatoriem, lai tie varētu pildīt savas funkcijas;
- 4) "pakalpojumu sniedzējs" ir Savienībā iedibināts uzņēmums, ar kuru Komisija iepirkuma procedūrā saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 ir noslēgusi līgumu par kopīgu iepirkumu organizēšanu un šīs regulas 7. pantā izklāstīto uzdevumu veikšanu;

- 5) "IT rīks" ir IT rīks, ar kura palīdzību pakalpojumu sniedzējs agregē dabasgāzes uzņēmumu un gāzi patērējošo uzņēmumu pieprasījumu un meklē dabasgāzes piegādātāju vai ražotāju piedāvājumus, kuri būtu savietojami ar minēto agregēto pieprasījumu;
- 6) "LNG tirdzniecība" ir pirkšanas piedāvājumi, pārdošanas piedāvājumi vai darījumi, kuri attiecas uz LNG pirkšanu vai pārdošanu un
  - a) kuros norādīta piegāde Savienībā;
  - b) kuri noved pie piegādes Savienībā; vai
  - c) kuros viens darījuma partneris regazificē LNG kādā terminālī Savienībā;
- 7) "LNG tirgus dati" ir ieraksti par pirkšanas piedāvājumiem, pārdošanas piedāvājumiem vai darījumiem, kas attiecas uz LNG tirdzniecību, ar atbilstošu informāciju, kas norādīta 21. panta 1. punktā;
- 8) "LNG tirgus dalībnieks" ir jebkura fiziska vai juridiska persona – neatkarīgi no personas inkorporācijas vietas vai domicila –, kura iesaistās LNG tirdzniecībā;
- 9) "LNG cenas novērtējums" ir ikdienējās atsauces cenas noteikšana LNG tirdzniecībai saskaņā ar ACER izstrādātu metodiku;
- 10) "LNG cenas etalons" ir starpība, kas noteikta starp ikdienējo LNG cenas novērtējumu un TTF Gas Futures līguma ar tuvāko mēneša termiņu norēķinu cenu, ko ICE Endex Markets B.V. nosaka katru dienu;

- 11) "tirdzniecības vieta" ir jebkura no šādām vietām:
- a) "regulēts tirgus", kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 21) apakšpunktā;
  - b) "daudzpusēja tirdzniecības sistēma", kā definēta Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 22) apakšpunktā;
  - c) "organizēta tirdzniecības sistēma", kā tā definēta Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 23) apakšpunktā;
- 12) "enerģētikas preču atvasinātais instruments" ir preču atvasinātais instruments, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 600/2014¹ 2. panta 1. punkta 30) apakšpunktā, kuru tirgo tirdzniecības vietā un kura pamatā ir elektroenerģija vai gāze, un kura termiņš nepārsniedz 12 mēnešus;
- 13) "kompetentā iestāde", ja vien nav noteikts citādi, ir kompetentā iestāde, kā tā definēta Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 26) apakšpunktā;
- 14) "elektroapgādes drošībai kritiskais gāzes apjoms" ir maksimālais gāzes patēriņš, kas elektroenerģijas nozarē vajadzīgs, lai nodrošinātu pietiekamību sliktākajā scenārijā, kas simulēts ziemas pietiekamības novērtējumā, ievērojot 9. pantu Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/941²;

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/941 (2019. gada 5. jūnijs) par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un ar ko atceļ Direktīvu 2005/89/EK (OV L 158, 14.6.2019., 1. lpp.).

- 15) "aizsargājams lietotājs" ir aizsargājams lietotājs, kā definēts Regulas (ES) 2017/1938 2. panta 5) punktā;
- 16) "solidaritātē aizsargājams lietotājs" ir solidaritātē aizsargājams lietotājs, kā definēts Regulas (ES) 2017/1938 2. panta 6) punktā.

II nodaļa

Labāka gāzes iepirkumu koordinācija

1. SADAĻA

GĀZES IEPIRKUMU KOORDINĒŠANA SAVIENĪBĀ

3. pants

Pārredzamība un informācijas apmaiņa

1. Savienībā iedibināti dabasgāzes uzņēmumi vai gāzi patērējoši uzņēmumi vai dalībvalstu iestādes, kas iecerējuši izsludināt konkursu gāzes iepirkumam vai sākt sarunas ar dabasgāzes ražotājiem vai piegādātājiem no trešām valstīm par gāzes iepirkumu apjomā virs 5 TWh/gadā, vienīgi labākas koordinācijas nolūkos informē Komisiju un attiecīgā gadījumā to dalībvalsti, kurā ir iedibināti minētie uzņēmumi, par gāzes piegādes līguma vai saprašanās memoranda noslēgšanu vai par konkursa gāzes iepirkumam izsludināšanu.

Paziņojumu saskaņā ar šā panta pirmo daļu sniedz vismaz sešas nedēļas pirms paredzētās noslēgšanas vai izsludināšanas vai īsākā termiņā, ar noteikumu, ka sarunas tiek uzsāktas tuvāk līguma parakstīšanas datumam, bet ne vēlāk kā divas nedēļas pirms paredzētās noslēgšanas vai izsludināšanas. Minētajam paziņojumam pievieno vienīgi šādu pamatinformāciju:

- a) līguma partnera vai partneru identitāte vai mērķis konkursam par gāzes iepirkumu;
- b) attiecīgie apjomi;
- c) attiecīgie datumi; un
- d) attiecīgā gadījumā pakalpojumu sniedzējs, kas dalībvalsts vārdā organizē šādus iepirkumus vai konkursus.

2. Ja Komisija uzskata, ka turpmāka koordinācija attiecībā uz Savienībā iedibinātu dabasgāzes uzņēmumu vai gāzi patērējošu uzņēmumu vai dalībvalstu iestāžu izsludinātu konkursu par gāzes iepirkumu vai plānotiem gāzes iepirkumiem varētu uzlabot kopīgā iepirkuma funkcionēšanu, vai ka konkursa par gāzes iepirkumu izsludināšana vai plānotie gāzes iepirkumi var negatīvi ietekmēt iekšējo tirgu, piegādes drošību vai enerģētisko solidaritāti, Komisija var Savienībā iedibinātiem dabasgāzes uzņēmumiem vai gāzi patērējošiem uzņēmumiem vai dalībvalstu iestādēm izdot ieteikumu apsvērt piemērotus pasākumus. Šādā gadījumā Komisija attiecīgā gadījumā informē to dalībvalsti, kurā uzņēmums ir iedibināts.
3. Pirms 2. punktā izklāstīto ieteikumu izdošanas Komisija informē 4. pantā minēto *Ad hoc* koordinācijas padomi.
4. Sniedzot informāciju Komisijai saskaņā ar 1. punktu, subjekti, kuri sniedz informāciju, var norādīt, vai kāda informācijas daļa – komerciāla vai cita informācija, kuras izpaušana varētu kaitēt iesaistīto pušu darbībām, – ir uzskatāma par konfidenciālu un vai sniegtajā informācijā var dalīties ar citām dalībvalstīm.

5. Šajā pantā paredzētie lūgumi ievērot konfidencialitāti neierobežo pašas Komisijas piekļuvi konfidencialajai informācijai. Komisija nodrošina, ka piekļuve konfidencialajai informācijai ir stingri ierobežota, proti, piekļuvi piešķir tikai tiem Komisijas dienestiem, kuriem minētās informācijas pieejamība ir absolūti nepieciešama. Komisijas pārstāvji ar šādu informāciju rīkojas, ievērojot pienācīgu konfidencialitāti.
6. Neskarot LESD 346. pantu, Komisija ar citām attiecīgajām iestādēm ar konfidencialu informāciju apmainās tikai tad, ja šāda apmaiņa ir nepieciešama šīs regulas piemērošanai. Apmainās tikai ar to informāciju, kas ir relevanta un samērīga šādas apmaiņas nolūkam. Šādā informācijas apmaiņā saglabā minētās informācijas konfidencialitāti un aizsargā šīs regulas darbības jomā ietilpstošo subjektu drošību un komerciālās intereses un piemēro efektīvus instrumentus fiziskai datu aizsardzībai. Visi serveri un informācija fiziski atrodas un glabājas Savienības teritorijā.

4. pants

Ad hoc koordinācijas padome

1. Lai atvieglotu pieprasījuma agregēšanas un kopīgu iepirkumu koordināciju, izveido *Ad hoc* koordinācijas padomi.

2. *Ad hoc* koordinācijas padomi Komisija izveido sešu nedēļu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā. To veido pa vienam pārstāvim no katras dalībvalsts un Komisijas. Pēc Komisijas uzaicinājuma Koordinācijas padomē visos savstarpēji svarīgos jautājumos var piedalīties Enerģētikas kopienas līgumslēdzēju pušu pārstāvji. *Ad hoc* koordinācijas padomi vada Komisija.
3. *Ad hoc* koordinācijas padome viena mēneša laikā pēc tās izveidošanas ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem savu reglamentu.
4. Komisija konsultējas ar *Ad hoc* koordinācijas padomi par ieteikuma projektu, ko Komisija noteikusi saskaņā ar 3. panta 2. punktu, jo īpaši par to, vai attiecīgie gāzes iepirkumi vai konkurss par gāzes iepirkumu uzlabo piegādes drošību Savienībā un ir saderīgi ar enerģētiskās solidaritātes principu.
5. Komisija arī informē *Ad hoc* koordinācijas padomi par to, kā uzņēmumu dalība pakalpojumu sniedzēja organizētajos kopīgajos iepirkumos ietekmē piegādes drošību Savienībā un attiecīgā gadījumā enerģētisko solidaritāti.
6. Ja *Ad hoc* koordinācijas padomes locekļiem tiek nosūtīta konfidenciāla informācija saskaņā ar 3. panta 6. punktu, viņi ar šādu informāciju rīkojas, ievērojot pienācīgu konfidencialitāti. Apmainās tikai ar to informāciju, kas ir atbilstīga un samērīga šādas apmaiņas nolūkam.

2. SADAĻA

PIEPRASĪJUMA AGREGĒŠANA UN KOPIĢS IEPIRKUMS

5. pants

Pagaidu pakalpojumu līgums ar pakalpojumu sniedzēju

1. Atkāpjoties no 176. panta Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046, Komisija, izmantojot iepirkuma procedūru saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046, slēdz līgumu par nepieciešamajiem pakalpojumiem ar Savienībā iedibinātu subjektu, kas darbojas kā pakalpojumu sniedzējs, kurš pilda šīs regulas 7. pantā izklāstītos uzdevumus.
2. Pakalpojumu līgumā ar izraudzīto pakalpojumu sniedzēju nosaka īpašumtiesības uz pakalpojumu sniedzēja iegūto informāciju un paredz minētās informācijas iespējamo nodošanu Komisijai pēc tam, kad pakalpojumu līgums tiek izbeigts vai beidzas tā termiņš.
3. Komisija pakalpojumu līgumā nosaka praktiskos pakalpojumu sniedzēja darbības aspektus, tostarp IT rīka izmantošanas kārtību, drošības pasākumus, valūtu vai valūtas, maksājumu režīmu un saistības.
4. Pakalpojumu līgumā ar pakalpojumu sniedzēju paredz, ka Komisijai ir tiesības pakalpojumu sniedzēju uzraudzīt un auditēt. Šajā nolūkā Komisijai ir pilnīga piekļuve pakalpojumu sniedzēja rīcībā esošajai informācijai.

5. Komisija var pieprasīt, lai pakalpojumu sniedzējs sniedz visu informāciju, kura vajadzīga, lai izpildītu 7. pantā izklāstītos uzdevumus, un ar kuras palīdzību Komisija var verificēt, vai dabasgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi pilda no 10. panta izrietošos pienākumus.

6. pants

Pakalpojumu sniedzēja atlases kritēriji

1. Pakalpojumu sniedzēju Komisija izraugās pēc šādiem attiecināmības kritērijiem:
- a) Pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts un tā galvenā darbības vieta ir dalībvalsts teritorijā.
  - b) Pakalpojumu sniedzējam ir pieredze pārrobežu darījumos.
  - c) Pakalpojumu sniedzējs nav tāds:
    - i) uz kuru attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar LESD 215. pantu, jo īpaši Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti sakarā ar Krievijas darbībām, kuras destabilizē situāciju Ukrainā, vai attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība;

- ii) kurš tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, tie ir šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru kontrolē vai tie darbojas šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru vārdā; vai
- iii) kurš tieši vai netieši pieder Krievijas Federācijai vai tās valdībai vai jebkurai Krievijas fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai, kas iedibināta Krievijā, vai kurš darbojas Krievijas Federācijas vai tās valdības vārdā vai vadībā.

2. Neskarot citus pienācīgas rūpības pienākumus, nosaka līgumsaistības starp Komisiju un pakalpojumu sniedzēju, ar kurām nodrošina, ka pakalpojumu sniedzējs, veicot pienākumus saskaņā ar 7. pantu, nekādus līdzekļus vai saimnieciskos resursus nedara tieši vai netieši pieejamus vai izmantojamus labuma gūšanai fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām:

- a) uz kurām attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar LESD 215. pantu, jo īpaši Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti sakarā ar Krievijas darbībām, kuras destabilizē situāciju Ukrainā, vai attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība;

- b) kuras tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, tie ir šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru kontrolē vai tie darbojas šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru vārdā; vai
  - c) kuras tieši vai netieši pieder Krievijas Federācijai vai tās valdībai vai jebkurai Krievijas fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai, kas iedibināta Krievijā, vai kurš darbojas Krievijas Federācijas vai tās valdības vārdā vai vadībā.
3. Pakalpojumu sniedzējs nav daļa no vertikāli integrēta uzņēmuma, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu vai piegādi, kā minēts 2. panta 20) punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/73/EK¹, izņemot vienību, kas ir nodalīta saskaņā ar minētās direktīvas IV nodaļu.
4. Komisija atlases un piešķiršanas kritērijus nosaka, cita starpā ņemot vērā šādus kritērijus, kas jānorāda uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus:
- a) pieredzes līmenis dabasgāzes vai saistīto pakalpojumu, piemēram, transportēšanas pakalpojumu, iepirkuma konkursu vai izsoļu procesu izveidē un vadīšanā, ar īpaši šim mērķim paredzētu IT rīku palīdzību;

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

- b) pieredzes līmenis iepirkuma konkursu vai izsoļu procesu pielāgošanā dažādām tādām vajadzībām kā ģeogrāfiskais tvērums vai laika grafiks;
- c) pieredzes līmenis tādu IT rīku izstrādē, ar kuriem agregē pieprasījumu no vairākiem dalībniekiem un to savieto ar piedāvājumu;
- d) informācijas sistēmas drošības kvalitāte, jo īpaši datu aizsardzības un interneta drošības ziņā; un
- e) dalībnieku identifikācijas un akreditācijas spēja gan juridiskā stāvokļa, gan finansiālo spēju ziņā.

7. pants

Pakalpojumu sniedzēja uzdevumi

1. Pakalpojumu sniedzējs organizē pieprasījuma agregēšanu un kopīgo iepirkumu un jo īpaši:
  - a) ar IT rīka palīdzību agregē pieprasījumu no dabasgāzes uzņēmumiem un gāzi patērējošiem uzņēmumiem;

- b) meklē piedāvājumus no dabasgāzes piegādātājiem vai ražotājiem, lai tos ar IT rīka palīdzību savietotu ar agregēto pieprasījumu;
  - c) iedala tiesības uz piekļuvi piegādei, ņemot vērā piedāvāto gāzes apjomu proporcionālu sadali starp mazākiem un lielākiem dalībniekiem dabasgāzes uzņēmumu un gāzi patērējošu uzņēmumu vidū, kuri piedalās pieprasījuma agregēšanā. Ja agregētais pieprasījums pārsniedz saņemtos piegādes piedāvājumus, piekļuves tiesību iedalīšana ir proporcionāla pieprasījumam, ko līdzdalīgie uzņēmumi pieprasījuma agregēšanas posmā ir deklarējuši attiecībā uz konkrētu piegādes laiku un vietu;
  - d) verificē, akreditē un reģistrē IT rīka lietotājus; un
  - e) sniedz IT rīka lietotājiem vai Komisijai jebkādus tādus palīgpakalpojumus, tostarp pakalpojumus līgumu slēgšanas atvieglošanai, kuri vajadzīgi, lai pareizi veiktu operācijas, kas paredzētas 5. pantā minētajā pakalpojumu līgumā.
2. Šīs regulas 5. pantā minētajā pakalpojumu līgumā paredz nosacījumus attiecībā uz pakalpojumu sniedzēja uzdevumiem, proti, attiecībā uz lietotāju reģistrāciju, publicēšanu un ziņošanu.

8. pants

Dalība pieprasījuma agregēšanā un kopīgajā iepirkumā

1. Dalība pieprasījuma agregēšanā un kopīgajā iepirkumā ir atvērta un pārredzama visiem Savienībā iedibinātiem dabasgāzes uzņēmumiem un gāzi patērējošiem uzņēmumiem neatkarīgi no pieprasītā apjoma. Dabasgāzes uzņēmumiem un gāzi patērējošiem uzņēmumiem liedz kā piegādātājiem, ražotājiem un pircējiem piedalīties pieprasījuma agregēšanā un kopīgajā iepirkumā tad, ja:
  - a) uz kurām attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar LESD 215. pantu, jo īpaši Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti sakarā ar Krievijas darbībām, kuras destabilizē situāciju Ukrainā, vai attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība;
  - b) kuras tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, tie ir šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru kontrolē vai tie darbojas šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru vārdā; vai
  - c) kuras tieši vai netieši pieder Krievijas Federācijai vai tās valdībai vai jebkurai Krievijas fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai, kas iedibināta Krievijā, vai kurš darbojas Krievijas Federācijas vai tās valdības vārdā vai vadībā.

2. Nosaka līgumsaistības, ar kurām nodrošina, ka nekādi līdzekļi vai saimnieciskie resursi, kas izriet no dalības pakalpojumu sniedzēja organizētajā kopīgā iepirkuma procesā, netiek tieši vai netieši darīti pieejami vai izmantojami labuma gūšanai fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām:
- a) uz kurām attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar LESD 215. pantu, jo īpaši Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti sakarā ar Krievijas darbībām, kuras destabilizē situāciju Ukrainā, vai attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība;
  - b) kuras tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, tie ir šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru kontrolē vai tie darbojas šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru vārdā; vai
  - c) kuras tieši vai netieši pieder Krievijas Federācijai vai tās valdībai vai jebkurai Krievijas fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai, kas iedibināta Krievijā, vai kurš darbojas Krievijas Federācijas vai tās valdības vārdā vai vadībā.
3. Dalībvalstis vai citas ieinteresētās personas attiecīgā gadījumā, ievērojot valsts atbalsta noteikumus, pakalpojumu sniedzēja organizētā kopīgā iepirkuma procesa dalībniekiem var sniegt likviditātes palīdzību, arī garantijas. Tas var ietvert garantijas nodrošinājuma vajadzību segšanai vai papildu izmaksu riska segšanai pēc citu tā paša kopīgā iepirkuma līguma aptverto pircēju maksātspējas.

4. Dabaszgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi, kas ir iedibināti Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs, var piedalīties pieprasījuma agregēšanā un kopīgajā iepirkumā, ar noteikumu, ka ir ieviesti vajadzīgie pasākumi vai kārtība, kas ļauj tiem piedalīties pieprasījuma agregēšanā un kopīgajā iepirkumā, ievērojot šo sadaļu.

9. pants

Dabaszgāzes piegādes, kas no kopīgā iepirkuma izslēgtas

Kopīgais iepirkums neattiecas uz Krievijas Federācijas izcelsmes dabaszgāzes piegādēm, tostarp uz dabaszgāzes piegādēm, kas dalībvalstīs vai Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs ienāk caur šādiem ieejas punktiem:

- a) Greifswalde [Greifswald]
- b) Lubmina II [Lubmin II]
- c) Imatra [Imatra]
- d) Narva [Narva]
- e) Verska [Vārska]
- f) Luhamā [Luhamaa]
- g) Šaķi [Sakiai]

- h) Kotlovka [Kotlovka]
- i) Kondratki [Kondratki]
- j) Visokoje [Wysokoje]
- k) Teterovka [Tieterowka]
- l) Mozirja [Mozyr]
- m) Kobrina [Kobryn]
- n) Sudža [Sudzha] (RU)/Ukraina
- o) Belgoroda [Belgorod] RU/Ukraina
- p) Valuiki [Valuyki] RU/Ukraina
- q) Serebrianka [Serebryanka] RU/Ukraina
- r) Pisarivka [Pisarevka] RU/Ukraina
- s) Sohraņivka [Sokhranovka] RU/Ukraina
- t) Prohorovka [Prokhorovka] RU/Ukraina
- u) Platova [Platovo] RU/Ukraina
- v) Strandža 2 [Strandzha 2] (BG) / Malkočlara [Malkoclar] (TR).

10. pants

Obligāta pakalpojumu sniedzēja izmantošana

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas ir piemēroti, lai nodrošinātu, ka to jurisdikcijā esošie dabasgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi piedalās pakalpojumu sniedzēja organizētajā pieprasījuma agregēšanas procesā, kas ir viens no iespējamiem līdzekļiem, kā sasniegt Regulas (ES) 2017/1938 6.a un 20. pantā minētos papildījuma mērķrādītājus.
2. Dalībvalstis, kurās ir pazemes gāzes krātuves, pieprasa, lai to jurisdikcijā esošie dabasgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi piedalītos pakalpojumu sniedzēja organizētajā pieprasījuma agregēšanas procesā par apjomiem, kuri vienādi ar vismaz 15 % no kopējā apjoma, kas vajadzīgs, lai sasniegtu Regulas (ES) 2017/1938 6.a un 20. pantā minētos papildījuma mērķrādītājus.
3. Dalībvalstis, kurās nav pazemes gāzes krātuvju, pieprasa, lai to jurisdikcijā esošie dabasgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi piedalītos pakalpojumu sniedzēja organizētajā pieprasījuma agregēšanas procesā par apjomiem, kuri vienādi ar vismaz 15 % no apjomiem, kas atbilst Regulas (ES) 2017/1938 6.c un 20. pantā minētajiem pārrobežu papildījuma mērķrādītājiem.

4. Dabaszgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi, kas piedalās pieprasījuma agregēšanā saskaņā ar obligātu pienākumu, var izlemt pēc agregēšanas procesa neiepirkt gāzi. Iepirkto gāzi var izmantot citiem mērķiem, nevis krātuvju piepildīšanai.

11. pants

Gāzes iepirkšanas konsorcijs

Dabaszgāzes uzņēmumi un gāzi patērējoši uzņēmumi, kuri piedalās pakalpojumu sniedzēja organizētā pieprasījuma agregēšanā, var, balstoties uz pārredzamību, koordinēt iepirkuma līguma nosacījumu elementus vai izmantot kopīgus iepirkuma līgumus, lai panāktu labākus nosacījumus no saviem piegādātājiem, ar noteikumu, ka tie nodrošina atbilstību Savienības tiesību aktiem, arī Savienības konkurences tiesību aktiem, jo īpaši LESD 101. un 102. pantam, ko Komisija var precizēt lēmumā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 10. pantu, kā arī pārredzamības prasībai saskaņā ar šīs regulas 3. pantu.

3. SADAĻA
LNG KOMPLEKSU, GĀZES KRĀTUVJU UN CAURUĻVADU IZMANTOJUMA
UZLABOŠANAS PASĀKUMI

12. pants

Sekundārās jaudas rezervēšanas platforma LNG kompleksu izmantotājiem un gāzes krātuvju izmantotājiem

LNG kompleksu izmantotāji un gāzes krātuvju izmantotāji, kuri savu nolīgto jaudu vēlas tālākpārdot sekundārajā tirgū, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 715/2009¹ 2. panta 6. punktā, ir tiesīgi to darīt. Ne vēlāk kā ... [divi mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] LNG kompleksu operatori un gāzes krātuvju operatori individuāli vai reģionāli izveido vai izmanto jau esošu pārredzamu un nediskriminējošu rezervēšanas platformu, kuru LNG kompleksu izmantotāji un gāzes krātuvju izmantotāji var izmantot, lai savu nolīgto jaudu tālākpārdotu sekundārajā tirgū.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.).

13. pants

LNG kompleksu un gāzes krātuvju pārredzamības platformas

1. *LNG kompleksu operatori un gāzes krātuvju operatori nodrošina, ka viņi līdz ... [divi mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] attiecīgi Eiropas LNG pārredzamības platformā un Eiropas Krātuvju pārredzamības platformā pārredzamā un lietotājdraudzīgā veidā publicē visu Regulas (EK) Nr. 715/2009 19. pantā prasīto informāciju. Regulatīvās iestādes var pieprasīt, lai minētie operatori darītu publiski pieejamu arī jebkādu citu sistēmas izmantotājiem relevantu informāciju.*
2. *Līdz ... [viens mēnesis pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] LNG kompleksi, kuriem piešķirts atbrīvojums no trešo personu piekļuves noteikumiem saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 36. pantu, un gāzes krātuvju operatori, uz kuriem attiecas minētās direktīvas 2009/73/EK 33. panta 3. punktā minētais trešo personu piekļuves režīms, par ko sarunu ceļā panākta vienošanās, publisko galīgos infrastruktūras tarifus.*

14. pants

Lietderīgāka pārvades jaudu izmantošana

1. Pārvades sistēmu operatori starpsavienojuma punktos un virtuālajos starpsavienojuma punktos nepietiekami izmantotu nolīgto konstanto jaudu piedāvā kā mēneša jaudas produktu un konkrētajā mēnesī kā ikdienējos un tekošās dienas jaudas produktus, ja jauda netiek pietiekami izmantota saskaņā ar 2. punktu.
2. Līgumā paredzēto konstanto jaudu uzskata par nepietiekami izmantotu, ja tīkla izmantotājs iepriekšējā kalendārā mēnesī no rezervētās konstantās jaudas starpsavienojuma punktā vai virtuālajā starpsavienojuma punktā caurmērā ir izmantojis vai piedāvājis mazāk nekā 80 %. Pārvades sistēmas operators neizmanto jaudu uzrauga un tīkla izmantotāju par attiecīgajā starpsavienojuma punktā vai virtuālajā starpsavienojuma punktā atsaucamo jaudas apjomu informē vēlākais, pirms saskaņā ar Regulu (ES) 2017/459 tiek paziņots jaudas apjoms, kas tiks piedāvāts nākamajā kārtējā mēneša jaudas izsolē.
3. Piedāvājamās jaudas apjoms ir vienāds ar starpību starp iepriekšējā kalendārā mēneša vidējo izmantojumu un 80 % no konstantās jaudas, kura nolīgta uz laiku, kas ilgāks par mēnesi.
4. Iedalot jaudu, izsolē piedāvātajai pieejamai jaudai saskaņā ar Regulu (ES) 2017/459 ir prioritāte pār nepietiekami izmantoto jaudu, kas izsolē iekļauta saskaņā ar 2. punktu.

5. Ja pārvades sistēmas operatora piedāvātā nepietiekami izmantotā jauda tiek pārdota, to no nolīgtās jaudas sākotnējā turētāja atsauc. Sākotnējais turētājs atsaukto konstanto jaudu var izmantot atslēdzamā veidā.
6. Tīkla lietotājs saglabā savas tiesības un pienākumus saskaņā ar jaudas līgumu līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators jaudu pārdala, un tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators jaudu nav pārdalījis.
7. Pirms piedāvāt nepietiekami izmantoto konstanto jaudu saskaņā ar šo pantu, pārvades sistēmu operators analizē iespējamo ietekmi katrā starpsavienojuma punktā, ko tas ekspluatē, un informē kompetento valsts regulatīvo iestādi. Atkāpjoties no šā panta 1.–6. punkta un neatkarīgi no tā, vai šie starpsavienojuma punkti ir vai nav pārslogoti, valstu regulatīvās iestādes var nolemt visos starpsavienojuma punktos ieviest vienu no šādiem mehānismiem:
  - a) mehānismu "izmanto vai zaudē" attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu saskaņā ar Regulu (ES) 2017/459 un ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 715/2009 I pielikuma 2.2.3. punktu;
  - b) virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 715/2009 I pielikuma 2.2.2. punktu, piedāvājot vismaz 5 % papildu jaudu attiecībā uz tehnisko jaudu attiecīgajā starpsavienojuma punktā; vai

- c) piedāvāt vismaz sākotnēji nenominētu jaudu nākamās dienas un tekošās dienas robežās piešķirt kā atslēdzamu jaudu.

Šā panta 1.–6. punktu piemēro automātiski, ja kāds no alternatīvajiem mehānismiem saskaņā ar pirmo punktu netiek piemērots līdz ... [trīs mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

8. Pirms 7. punktā minētā lēmuma pieņemšanas valsts regulatīvā iestāde apspriežas ar blakusesošās dalībvalsts valsts regulatīvo iestādi un ņem vērā minētās iestādes atzinumus. Ja ieejas-izejas sistēma aptver vairāk nekā vienu dalībvalsti, kurās darbojas vairāk nekā viens pārvades sistēmas operators, attiecīgo dalībvalstu valsts regulatīvās iestādes kopīgi lemj par 7. punkta piemērošanu.

III nodaļa

Pasākumi, ar kuriem novērš pārmērīgas gāzes cenas un pārmērīgu tekošās dienas svārstīgumu enerģētikas atvasināto instrumentu tirgos

1. SADAĻA

PAGaidu tekošās dienas rīks, ar kuru pārvalda pārmērīgu svārstīgumu enerģētikas atvasināto instrumentu tirgos

15. pants

Tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisms

1. Līdzko iespējams, taču ne vēlāk kā līdz 2023. gada 31. janvārim katra tirdzniecības vieta, kurā tiek tirgoti enerģētikas preču atvasinātie instrumenti, katram tajā tirgotajam enerģētikas preču atvasinātajam instrumentam izveido tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu, kura pamatā ir augstākās un zemākās cenas robeža ("cenas robežas"), kas nosaka cenu, virs kuras un zem kuras rīkojumus nevar izpildīt ("tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisms"). Tirdzniecības vietas nodrošina, ka tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisms attiecībā uz enerģētikas preču atvasinātajiem instrumentiem novērš pārmērīgas cenu svārstības tirdzniecības dienas laikā. Kad tirdzniecības vietas veido tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu, tās arī nodrošina, ka minēto pasākumu īstenošana nekavē uzticamu dienas beigu noslēguma cenu veidošanu.

2. Katram tirdzniecības vietā tirgotajam enerģētikas preču atvasinātajam instrumentam tirdzniecības vieta nosaka piemērojamo aprēķina metodi, ar kuru nosaka cenas robežas attiecībā pret atsauces cenu. Dienas pirmā atsauces cena ir vienāda ar cenu, ko nosaka, atklājot attiecīgo tirdzniecības sesiju. Nākamās atsauces cenas ir pēdējā regulāros intervālos novērotā tirgus cena. Ja tirdzniecības dienas laikā tirdzniecība tiek pārtraukta, pirmā atsauces cena pēc pārtraukuma ir atsāktās tirdzniecības sākumcena.
3. Cenas robežas izsaka vai nu absolūtā vērtībā, vai relatīvā izteiksmē kā procentuālu variāciju attiecībā pret atsauces cenu. Minēto aprēķina metodi tirdzniecības vietas pielāgo katra enerģētikas preču atvasinātā instrumenta specifikai, šāda atvasinātā instrumenta tirgus likviditātes profilam un tā svārstīguma profilam. Tirdzniecības vieta par šo metodi bez liekas kavēšanās informē kompetento iestādi.
4. Tirdzniecības vieta cenas robežas tirdzniecības laikā atjauno regulāros intervālos, balstoties uz atsauces cenu.
5. Tirdzniecības vieta bez liekas kavēšanās publisko ieviestā tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisma iezīmes vai kad tā ir piemērojusi grozījumu.

6. Tirdzniecības vietas īsteno tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu, vai nu integrējot to esošajos bloķēšanas mehānismos, kas jau izveidoti saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, vai kā papildu mehānismu.
7. Ja tirdzniecības vieta cenas robežu aprēķināšanas metodē, ko piemēro konkrētam enerģētikas preču atvasinātajam instrumentam, plāno izdarīt izmaiņas, tā par plānotajām izmaiņām bez liekas kavēšanās informē kompetento iestādi.
8. Ja informācija, kuru Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde ("EVTI") ir apkopojusi saskaņā ar 16. panta 3. punktu, liecina, ka mehānisma īstenošanā ir nepieciešama uzlabota konsekvence, lai nodrošinātu pārmērīga cenu svārstīguma efektīvāku pārvaldību visā Savienībā, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka vienotus principus, kā ieviešams tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisms, ņemot vērā katra enerģētikas preču atvasinātā instrumenta specifiku, šāda atvasinātā instrumenta tirgus likviditātes profilu un tā svārstīguma profilu. Proti, lai nodrošinātu raitu to tirdzniecības vietu darbību, kuras tirdzniecībā piedāvā enerģētikas preču atvasinātos instrumentus, Komisija var norādīt intervālus, kādos jāatjauno cenas robežas, vai pasākumus, kas jāveic, ja tirdzniecība virzās ārpus minētajām cenas robežām, tostarp noteikumus, lai nodrošinātu uzticamu noslēguma cenu veidošanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 29. pantā minēto pārbaudes procedūru.

16. pants
Kompetento iestāžu loma

1. Kompetentās iestādes pārrauga tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu ieviešanu. Kompetentās iestādes nodrošina, ka atšķirības tajā, kā to dalībvalstīs iedibinātās tirdzniecības vietas ievieš tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismus, tiek pienācīgi pamatotas ar attiecīgo tirdzniecības vietu vai enerģētikas preču atvasināto instrumentu specifiku.
2. Kompetentās iestādes nodrošina, ka tirdzniecības vietas ievieš piemērotus provizoriskus mehānismus, ar ko tirgos, kur tirgo enerģētikas preču atvasinātos instrumentus, nodrošina pārmērīga svārstīguma mīkstināšanu, līdz tiek izveidots 15. panta 1. punktā minētais tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānisms.
3. Kompetentās iestādes trīs nedēļu laikā no 15. panta 1. punktā minētās dienas un vismaz reizi ceturksnī ziņo EVTI par to, kā tirdzniecības vietas, ko tās uzrauga, īsteno tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu.

17. pants
EVTI koordinējošā loma

1. EVTI koordinē un uzrauga tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu ieviešanu, balstoties uz ziņojumiem, ko kompetentās iestādes tai iesniedz saskaņā ar 16. panta 3. punktu.
2. EVTI, balstoties uz kompetento iestāžu ziņojumiem, dokumentē jebkādas atšķirības tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu ieviešanā Savienības jurisdikcijās. Līdz ... [seši mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] EVTI iesniedz Komisijai ziņojumu, kurā izvērtēta tekošās dienas svārstīguma pārvaldības mehānismu efektivitāte. Balstoties uz minēto ziņojumu, Komisija apsver, vai ir vajadzība iesniegt Padomei priekšlikumu par šīs regulas grozīšanu.

2. SADAĻA

ACER PILNVAROŠANA VĀKT UN PUBLICĒT OBJEKTĪVUS CENAS DATUS

18. pants

ACER uzdevumi un pilnvaras veikt cenas novērtējumus un noteikt etalonus

1. Steidzamības kārtā, sākot ne vēlāk kā ... [divas nedēļas pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], *ACER* sagatavo un publicē ikdienējo *LNG* cenas novērtējumu. *LNG* cenas novērtējuma sagatavošanas vajadzībām *ACER* sistemātiski vāc un apstrādā *LNG* tirgus datus par darījumiem. Cenas novērtējumā attiecīgā gadījumā ņem vērā reģionālās atšķirības un tirgus apstākļus.
2. Ne vēlāk kā no 2023. gada 31. marta *ACER* katru dienu sagatavo un publicē *LNG* cenas etalonu, ko nosaka, pamatojoties uz starpību starp ikdienējo *LNG* cenas novērtējumu un *TTF Gas Futures* līguma ar tuvāko mēneša termiņu ikdienējo norēķinu cenu, ko ik dienas nosaka *ICE Endex Markets B.V.*. *LNG* cenas etalona noteikšanas vajadzībām *ACER* sistemātiski vāc un apstrādā visus *LNG* tirgus datus.
3. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1227/2011 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta, *LNG* tirgus dalībniekiem piemēro Regulā (ES) Nr. 1227/2011 noteiktos tirgus dalībnieku pienākumus un aizliegumus. Pilnvaras, kas *ACER* piešķirtas ar Regulu (ES) Nr. 1227/2011 un Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1348/2014, tostarp noteikumus par konfidencialitāti, piemēro arī attiecībā uz *LNG* tirgus dalībniekiem.

19. pants

LNG cenas novērtējumu un etalona publicēšana

1. *LNG* cenas novērtējumu publicē ik dienas un ne vēlāk kā plkst. 18.00 (pēc Centrāleiropas laika) attiecībā uz tiešo darījuma cenu novērtējumu. Vēlākais no 2023. gada 31. marta papildus *LNG* cenas novērtējuma publicēšanai *ACER* ik dienas ne vēlāk kā plkst. 19.00 (pēc Centrāleiropas laika) vai tiklīdz tehniski iespējams publicē arī *LNG* cenas etalonu.
2. Šā panta vajadzībām *ACER* var izmantot trešās personas pakalpojumus.

20. pants

LNG tirgus datu iesniegšana ACER

1. *LNG* tirgus dalībnieki katru dienu pirms ikdienējā *LNG* cenas novērtējuma publicēšanas (plkst. 18.00 (pēc Centrāleiropas laika)) iesniedz *ACER* *LNG* tirgus datus saskaņā ar 21. pantā noteiktajām specifikācijām standartizētā formātā, izmantojot augstas kvalitātes pārraides protokolu, un cik tehnoloģiski iespējams tuvāk reāllaikam.
2. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros norāda brīdi, līdz kuram pirms 1. punktā minētās ikdienējās *LNG* cenas novērtējuma publicēšanas jāiesniedz *LNG* tirgus dati. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 29. pantā minēto pārbaudes procedūru.

3. Attiecīgā gadījumā *ACER* pēc apspriešanās ar Komisiju sniedz norādījumus par šādiem aspektiem:
  - a) detalizēta informācija, kas jāziņo papildus ziņām, kuras pašreiz jāsniedz par ziņojamiem darījumiem un pamatdatiem saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1348/2014, tostarp par pirkšanas un pārdošanas piedāvājumiem; un
  - b) datu iesniegšanas procedūra, veidne un elektroniskais formāts un tehniskās un organizatoriskās prasības, kas piemērojami vajadzīgo *LNG* tirgus datu iesniegšanai.
4. *LNG* tirgus dalībnieki prasītos *LNG* tirgus datus *ACER* iesniedz bez maksas un ar *ACER* izveidoto ziņošanas kanālu starpniecību, ja iespējams, izmantojot jau pastāvošas un pieejamas procedūras.

21. pants

LNG tirgus datu kvalitāte

1. *LNG* tirgus dati ietver šādus elementus:
  - a) līguma puses, arī pirkšanas/pārdošanas indikators;
  - b) ziņotāja puse;

- c) darījuma cena;
- d) līgumā noteiktie daudzumi;
- e) līguma vērtība;
- f) *LNG* kravas pienākšanas logs;
- g) piegādes kārtība;
- h) piegādes punkti;
- i) laika zīmoga informācija par visiem turpmāk minētajiem elementiem:
  - i) pirkšanas vai pārdošanas piedāvājuma iesniegšanas datums un laiks;
  - ii) darījuma datums un laiks;
  - iii) datums un laiks, kad ziņots par pirkšanas piedāvājumu, pārdošanas piedāvājumu vai darījumu;
  - iv) laiks, kad *ACER* saņēmusi *LNG* tirgus datus.

2. *LNG* tirgus datus *LNG* tirgus dalībnieki iesniedz *ACER* šādās vienībās un valūtās:
- a) darījuma, pirkšanas un pārdošanas piedāvājuma vienības cenas norāda līgumā noteiktajā valūtā un EUR/MWh un attiecīgā gadījumā norāda arī piemēroto konversijas likmi un valūtas maiņas kursu;
  - b) nolīgtos daudzumus norāda līgumos norādītajās vienībās un MWh;
  - c) pienākšanas logus paziņo, norādot piegādes datumus *UTC* formātā;
  - d) piegādes punktam norāda derīgu identifikatoru, kas iekļauts *ACER* sarakstā, kā minēts to *LNG* kompleksu sarakstā, uz kuriem attiecas ziņošana saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1227/2011 un Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1348/2014; laika zīmoga informāciju ziņo *UTC* formātā;
  - e) vajadzības gadījumā norāda pilnu cenas formulu ilgtermiņa līgumā, no kura cena iegūta.

3. *ACER* izdod norādījumus attiecībā uz to, saskaņā ar kādiem kritērijiem viens iesniedzējs ir atbildīgs par būtisku daļu no konkrētā atsauces periodā iesniegtajiem *LNG* tirgus datiem un kā šī situācija ir risināma ikdienējā *LNG* cenas novērtējumā un *LNG* cenas etalonos.

22. pants

Darbības nepārtrauktība

ACER savu *LNG* atsauces cenas novērtējuma un *LNG* cenas etalona metodiku, kā arī metodiku, ko izmanto *LNG* tirgus datu ziņošanai un *LNG* cenas novērtējumu un *LNG* cenas etalonu publicēšanai, regulāri atjaunina un publicē, ņemot vērā *LNG* tirgus datu sniedzēju viedokļus.

IV nodaļa

Pasākumi, ko īsteno, ja gāzes nozarē ir ārkārtas stāvoklis

1. SADAĻA

SOLIDARITĀTE ATTIECĪBĀ UZ GĀZI ELEKTROAPGĀDEI, BŪTISKĀM INDUSTRIJĀM UN AIZSARGĀJAMIEM LIETOTĀJIEM

23. pants

Solidārās aizsardzības paplašināšana, to attiecinot arī uz elektroenerģijas ražošanai kritiskajiem gāzes apjomiem

1. Atkāpjoties no 13. panta 3. punkta Regulā (ES) 2017/1938, solidaritātes pasākumu saskaņā ar minētās Regulas 13. panta 1. un 2. punktu piemēro tikai tad, ja dalībvalsts, kura pieprasa solidaritāti, nav spējusi segt:
  - a) gāzes piegādes deficītu solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem vai, ja dalībvalsts ir veikusi pagaidu pasākumus, lai samazinātu aizsargājamo lietotāju nebūtisko patēriņu saskaņā ar šīs regulas 24. pantu, būtiskos gāzes patēriņa apjomus tās solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem;

- b) elektroapgādes drošībai kritisko gāzes apjomu, neraugoties uz Regulas (ES) 2017/1938 11. panta 3. punktā minētā pasākuma piemērošanu. Piemēro Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 3. punkta b), c) un d) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus.

2. Dalībvalstis, kurām ir pienākums nodrošināt solidaritāti saskaņā ar 1. punktu, ir tiesīgas no solidaritātes piedāvājuma atskaitīt:

- a) piegādes solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem, ciktāl ir ietekmēti būtiskie apjomi, vai, ja dalībvalsts ir veikusi pagaidu pasākumus, lai samazinātu aizsargājamo lietotāju nebūtisko patēriņu saskaņā ar 24. pantu, būtiskos gāzes patēriņa apjomus tās solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem;
- b) elektroenerģijas ražošanai kritisko gāzes apjomu piegādes;
- c) gāzes apjomu piegādes elektroenerģijai, kas vajadzīga gāzes ražošanai un transportēšanai; un
- d) gāzes apjomus, kas vajadzīgi piegādes drošībai kritiskās infrastruktūras darbībām, kā minēts II pielikumā, kā arī citām iekārtām, kuras ir būtiskas militāro, valsts drošības un humānās palīdzības pakalpojumu darbībai.

3. Elektroapgādes drošībai kritiskie gāzes apjomi nepārsniedz I pielikumā norādītos apjomus, kā minēts 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punkta b) un d) apakšpunktā. Ja dalībvalsts var pierādīt, ka ir vajadzīgs lielāks gāzes apjoms, lai dalībvalstī izvairītos no elektroenerģētiskās krīzes, Komisija pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma var nolemt atļaut atskaitīt lielākus apjomus.

4. Ja dalībvalstīm, kuru elektroenerģijas sistēma ir sinhronizēta tikai ar trešās valsts elektroenerģijas sistēmu, tiek prasīts nodrošināt solidaritātes pasākumus, tās gadījumā, ja elektroenerģijas sistēma tiek desinhronizēta no minētās trešās valsts sistēmas, var izņēmuma kārtā atskaitīt lielākus gāzes apjomus tik ilgi, kamēr izolētas elektroenerģijas sistēmas pakalpojumi vai citi pakalpojumi elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoram ir nepieciešami, lai nodrošinātu drošu un uzticamu elektroenerģijas sistēmas darbību.

24. pants

Pieprasījuma samazināšanas pasākumi attiecībā uz aizsargājamiem lietotājiem

1. Izņēmuma kārtā dalībvalstis var veikt pagaidu pasākumus, ar kuriem samazina nebūtisku Regulas (ES) 2017/1938 2. panta 5. punktā definēto aizsargājamo lietotāju patēriņu, jo īpaši tad, ja ir izsludināts kāds no krīzes līmeņiem saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1938 11. panta 1. punktu un 12. pantu vai Savienības trauksme saskaņā ar Regulu (ES) 2022/1369. Šādi pasākumi attiecas tikai uz nebūtiskiem gāzes lietojumiem, un tajos ņem vērā elementus, kas noteikti 6. panta 2. punktā Regulā (ES) 2022/1369. Šādus ārkārtas pasākumus var īstenot tikai pēc tam, kad kompetentās iestādes, kā definēts Regulas (ES) 2017/1938 2. panta 7. punktā, ir veikušas novērtējumu attiecībā uz nosacījumiem šādu nebūtisku gāzes apjomu noteikšanai.
2. Šā panta 1. punktā minēto pasākumu rezultātā nekādā gadījumā nesamazina tādu mazaizsargātu lietotāju patēriņu, kurus dalībvalstis definējušas saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 3. panta 3. punktu, un dalībvalstis šā panta 1. punkta piemērošanas rezultātā neatslēdz aizsargājamus lietotājus.

25. pants

Pārrobežu plūsmu aizsardzības pasākumi

Ja Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1938 12. panta 6. punkta pirmo daļu pieprasa izbeigt nepamatotus ierobežojumus, kas piemēroti pārrobežu gāzes plūsmām vai piekļuvei gāzes infrastruktūrai, vai pasākumus, kas apdraud gāzes piegādi citā dalībvalstī, kompetentā iestāde, kas definēta Regulas (ES) 2017/1938 2. panta 7) punktā, vai dalībvalsts, kā norādīts minētās regulas 12. panta 6. punkta otrajā daļā, tā vietā, lai ievērotu Regulas 2017/1938 12. panta 6. punkta otrajā daļā noteikto procedūru, maina savu rīcību vai rīkojas, lai nodrošinātu atbilstību minētās regulas 12. panta 5. punktam.

3. SADAĻA

NOTEIKUMI PAR SOLIDARITĀTES PASĀKUMU NODROŠINĀŠANU

26. pants

Solidaritātes pienākumu pagaidu paplašināšana, tos attiecinot arī uz dalībvalstīm ar LNG kompleksiem

1. Pienākums sniegt solidaritātes pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 1. punktu attiecas ne tikai uz dalībvalstīm, kas ar dalībvalsti, kura pieprasa solidaritāti, ir tieši savienotas, bet arī uz dalībvalstīm, kurās ir LNG kompleksi, ar noteikumu, ka attiecīgajā infrastruktūrā ir pieejama vajadzīgā jauda, tostarp LNG kuģi un tankkuģi.

2. Dalībvalstīm, kurās ir *LNG* kompleksi, piemēro Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 2.–9. punktu, ja vien šajā regulā nav noteikts citādi.
3. Dalībvalstis, kurās ir *LNG* kompleksi, bet kuras ar dalībvalsti, kura pieprasa solidaritāti, nav tieši savienotas, var divpusēji vienoties ar jebkuru citu dalībvalsti par vajadzīgajiem tehniskajiem, juridiskajiem un finansiālajiem solidaritātes pasākumiem, kas piemērojami solidaritātes sniegšanai.
4. Standarta noteikumi par solidaritātes pasākumu nodrošināšanu saskaņā ar 27. pantu attiecas arī uz dalībvalstīm, kurām nav savienojuma, ciktāl solidaritātes pieprasījuma saņemšanas brīdī nav noslēgta divpusēja vienošanās.

27. pants

Standarta noteikumi attiecībā uz solidaritātes pasākumiem

1. Ja divas dalībvalstis nav vienojušās par vajadzīgo tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību ("solidaritātes nolīgums") saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 10. punktu, gāzes piegādei ārkārtas stāvoklī saskaņā ar minētās regulas 13. panta 1. punktā noteikto pienākumu piemēro šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Kompensācija par solidaritātes pasākumu nepārsniedz saprātīgas izmaksas un, atkāpjoties no Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 8. punkta, jebkurā gadījumā ietver:
- a) gāzes cenu dalībvalstī, kas nodrošina solidaritāti;
  - b) izmaksas par uzglabāšanu un transportēšanu, tostarp iespējamās maksas, kuras izriet no *LNG* kravu novirzīšanas uz prasīto starpsavienojuma punktu,
  - c) tiesvedības izmaksas par saistītām tiesvedības vai šķīrējtiesas procedūrām, kurās iesaistīta dalībvalsts, kas nodrošina solidaritāti.
- d) citas netiešās izmaksas, ko nesedz gāzes cena, piemēram, tādu finansiālu vai citu zaudējumu atlīdzināšana, kas radušies saistībā ar solidaritātes nodrošināšanu lietotājiem garantētās slodzes piespiedu nomešanas dēļ, ar noteikumu, ka minētās netiešās izmaksas nepārsniedz 100 % no gāzes cenas.
3. Ja dalībvalsts, ievērojot 2. punkta d) apakšpunktu, pieprasa kompensāciju par netiešajām izmaksām, kas pārsniedz 100 % no gāzes cenas, Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgajām kompetentajām iestādēm pieņem lēmumu par to, vai lielāka kompensācija ir piemērota, ņemot vērā lietas konkrētos līgumiskos un ar situāciju valstī saistītos apstākļus un solidaritātes principu enerģētikas jomā.

4. Ja vien dalībvalsts, kura pieprasa solidaritāti, un dalībvalsts, kas nodrošina solidaritāti, nevienojas par citu cenu, dalībvalstij, kura pieprasa solidaritāti, piegādātās gāzes cena atbilst nākamās dienas tirgus cenai dalībvalstī, kura nodrošina solidaritāti, dienā pirms solidaritātes pieprasījuma vai attiecīgajai nākamās dienas tirgus cenai dienas pirms solidaritātes pieprasījuma laikā tuvākajā piekļūstamajā biržas virtuālajā tirdzniecības punktā vai mezglā, par kuru panākta vienošanās.
5. Kompensāciju par gāzes apjomiem, kas piegādāti solidaritātes pieprasījuma sakarā saskaņā ar 28. pantu, solidaritātes dalībvalsts, kura pieprasa solidaritāti, izmaksā tieši dalībvalstij, kura nodrošina solidaritāti, vai subjektam, ko abas dalībvalstis ir norādījušas savā atbildē uz solidaritātes pieprasījumu un apstiprinājumā par saņemšanu un par apjomu, kas tiek ņemts.
6. Dalībvalsts, kurai adresēts solidaritātes pasākuma pieprasījums, solidaritātes pasākumu sniedz pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā trīs dienas pēc pieprasījuma saņemšanas. Dalībvalsts var atteikties sniegt solidaritāti dalībvalstij, kura iesniegusi solidaritātes pieprasījumu, tikai tad, ja tā pierāda, ka:
  - a) tai nav pietiekami daudz gāzes apjomiem, kas minēti 23. panta 2. punktā; vai
  - b) tai nav pieejamas pietiekamas starpsavienojumu jaudas, kā noteikts Regulas (ES) 2017/1938 13. panta 7. punktā, un tai nav iespējas nodrošināt pietiekamus *LNG* apjomus.

7. Papildus šajā pantā paredzētajiem standarta noteikumiem dalībvalstis var vienoties par solidaritātes sniegšanas tehniskajiem pasākumiem un koordināciju.
8. Šis pants neskar esošos pasākumus, kas attiecas uz drošu un uzticamu gāzes sistēmas ekspluatāciju.

28. pants

Solidaritātes pasākumu procedūra, ja nav noslēgts solidaritātes nolīgums

1. Dalībvalsts, kas pieprasa piemērot solidaritātes pasākumus, izdod solidaritātes pieprasījumu citai dalībvalstij, norādot vismaz šādu informāciju:
  - a) dalībvalsts kompetentās iestādes kontaktinformācija,
  - b) attiecīgo dalībvalsts pārvades sistēmu operatoru kontaktinformācija (attiecīgā gadījumā),
  - c) tās trešās personas kontaktinformācija, kura rīkojas dalībvalsts vārdā (attiecīgā gadījumā),
  - d) piegādes periods, tostarp pirmās iespējamās piegādes laiks un paredzamais piegāžu ilgums,
  - e) piegādes un starpsavienojuma punkti,

- f) gāzes apjoms, kas izteikts kWh, attiecībā uz katru starpsavienojuma punktu,
  - g) gāzes kvalitāte.
2. Solidaritātes pieprasījumu vienlaikus nosūta dalībvalstīm, kuras potenciāli spēj sniegt solidaritātes pasākumus, Komisijai un krīzes pārvaldītājiem, kas izraudzīti saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1938 10. panta 1. punkta g) apakšpunktu.
  3. Dalībvalstis, kuras saņem solidaritātes pieprasījumu, nosūta atbildi, kurā norāda kontaktinformāciju, kas minēti 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā, un apjomu un kvalitāti, ko var piegādāt uz starpsavienojuma punktiem prasītajā laikā, kā minēts 1. punkta d) – g) apakšpunktā. Atbildē norāda apjomu, kas izriet no iespējamās ierobežošanas, vai, ja tas ir absolūti nepieciešams, stratēģisko krājumu izmantošanas, ja apjoms, ko var piegādāt ar brīvprātīgiem pasākumiem, nav pietiekams.
  4. Solidaritātes pieprasījumus iesniedz vismaz 72 stundas pirms norādītā piegādes laika. Atbildi uz solidaritātes pieprasījumiem sniedz 24 stundu laikā. Apstiprinājumu par saņemšanu un par apjomu, ko ņem dalībvalsts, kura pieprasa solidaritāti, sniedz 24 stundu laikā pirms vajadzīgā piegādes laika.

5. Pieprasījumu var iesniegt uz vienu dienu vai vairāku dienu periodu, un atbildei jābūt salāgotai ar prasīto ilgumu.
6. Ja ir vairākas dalībvalstis, kuras nodrošina solidaritāti, un ar vienu vai vairākām no tām ir noslēgta divpusēja vienošanās par solidaritātes pasākumiem, starp dalībvalstīm, kas ir noslēgušas divpusēju vienošanos, šie pasākumi prevalē. Šajā pantā paredzētos standarta noteikumus piemēro tikai attiecībā uz pārējām dalībvalstīm, kuras nodrošina solidaritāti.
7. Komisija var atvieglot solidaritātes nolīgumu īstenošanu, jo īpaši izmantojot veidni drošas tiešsaistes platformā pieejamā veidnē, ar kuru nodrošina pieprasījumu un piedāvājumu nosūtīšanu reāllaikā.

V nodaļa

Nobeiguma noteikumi

29. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Šī komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

30. pants

Izskatīšana

Līdz 2023. gada 1. oktobrim Komisija šo regulu izskata, ņemot vērā vispārējo situāciju ar gāzes piegādēm Savienībā, un iesniedz Padomei ziņojumu, kurā apkopoti galvenie konstatējumi, kas izdarīti minētajā izskatīšanā. Komisija, pamatojoties uz minēto ziņojumu, var ierosināt šīs regulas darbības termiņu pagarināt.

31. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro vienu gadu pēc tās stāšanās spēkā.

Šīs regulas 14. pantu piemēro no ... [trīs mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

....

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*

I PIELIKUMS

- a) Maksimālie kritiskie gāzes apjomi elektroenerģijas piegādes drošībai saskaņā ar 23. pantu periodā no 2022. gada decembra līdz 2023. gada martam (vērtības izteiktas miljonos kubikmetru)¹

Dalībvalsts	2022. gada decembris	2023. gada janvāris	2023. gada februāris	2023. gada marts
AT	74,24	196,83	152,20	139,35
BE	399,05	458,77	382,76	398,99
BG	61,49	71,26	61,55	63,29
CY	-	-	-	-
CZ	17,26	49,64	34,80	28,28
DE	2 090,53	2 419,56	2 090,59	1 863,77
DK	249,48	295,56	254,87	268,09
EE	5,89	5,78	5,00	1,05
EL	209,95	326,68	317,18	232,80
ES	1378,23	1985,66	1 597,27	1189,29
IE	372,76	375,29	364,26	375,74
FI	28,42	39,55	44,66	12,97
FR	876,37	875,58	802,53	771,15
HR	10,95	66,01	59,99	48,85

¹ I pielikuma a) un b) daļas ir balstītas uz datiem no elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla (*ENTSO-E*) veiktā ziemas atbilstības novērtējuma saskaņā ar Regulas (ES) 2019/941 9. pantu, izņemot Maltu, kurā elektroenerģijas ražošana ir pilnībā atkarīga no *LNG* piegādēm un kurai nav vērā ņemamu gāzes krātuvju. Ņemot vērā zemas siltumspējas gāzes specifiku, šajā tabulā norādītās vērtības Nīderlandei būtu jāreizina ar konversijas koeficientu 37,89, kas dalīts ar 35,17. I pielikuma a) daļa ir individuālie mēneša apjomi, ko *ENTSO-E* aprēķinājis no 2022. gada decembra līdz 2023. gada martam; skaitļi I pielikuma b) daļā par mēnešiem no 2023. gada aprīļa līdz 2023. gada decembrim rāda perioda no 2022. gada decembra līdz 2023. gada martam vidējās vērtības.

Dalībvalsts	2022. gada decembris	2023. gada janvāris	2023. gada februāris	2023. gada marts
HU	82,13	133,97	126,44	93,72
IT	2 166,46	3 304,99	3 110,79	2 774,67
LV	89,26	83,56	84,96	66,19
LT	16,13	20,22	18,81	4,21
LU	-	-	-	-
MT	32,88	34,84	31,43	33,02
NL	684,26	762,31	556,26	480,31
PL	158,14	158,64	136,97	148,64
PT	409,97	415,22	368,54	401,32
RO	130,35	179,35	162,41	159,71
SI	12,98	15,15	13,35	12,80
SK	33,99	47,26	34,80	34,76
SE	18,05	18,61	17,71	15,76

- b) Maksimālie elektroapgādes drošībai kritiskie gāzes apjomi saskaņā ar 23. pantu periodā no 2023. gada aprīļa līdz 2023. gada decembrim (vērtības izteiktas miljonos kubikmetru)

Dalībvalsts	Mēneša vērtība
AT	140,66
BE	409,89
BG	64,40
CY	-
CZ	32,50
DE	2 116,11
DK	267,00
EE	4,43
EL	271,65
ES	1 537,61
IE	372,01

Dalībvalsts	Mēneša vērtība
FI	31,40
FR	831,41
HR	46,45
HU	109,06
IT	2 839,23
LV	80,99
LT	14,84
LU	-
MT	33,03
NL	620,79
PL	150,60
PT	398,76
RO	157,96
SI	13,57
SK	37,70
SE	17,53

II PIELIKUMS

Piegādes drošībai kritiskā infrastruktūra saskaņā ar 23. panta 2. punkta d) apakšpunktu

Nozare	Apakšnozare	
I Enerģētika	1. Elektroenerģija	Infrastruktūras un iekārtas elektroenerģijas ražošanai un pārvadei attiecībā uz elektroenerģijas piegādi
	2. Nafta	Naftas ražošana, rafinēšana, pārstrāde, uzglabāšana un sadale, izmantojot cauruļvadus
	3. Gāze	Gāzes ražošana, rafinēšana, pārstrāde, uzglabāšana un sadale, izmantojot cauruļvadus LNG termināļi
II Transports	4. Autotransports	
	5. Dzelzceļa transports	
	6. Gaisa transports	
